SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Prenumerata metams:
Amerikoje $2.50
Kanadoje ir Lietuvoje $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoje ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
Telephone So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 85 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
KAINA 5 CENTAI.

No. 2 So. Boston, Mass., Sausio (January) 14 d., 1926 m. Metai XIII

Didelė žmogžudystė Meksikoj.

50 keleivių nužudyta.

MEXICO CITY, sausio 11 d. Dvidešimt ginkluotų meksikonų užpuolė praeitą subatą, vieną pasažierinį traukinį, iššudė apie 50 keleivių bei kareivių, kurie buvo traukiny del atsargos, sudegino vagonus, apšaudė vieną miestelį ir susėdę į garvežį, pabėgo į kalnus. Banditų suimti išsiųsta keturi tukstančiai kariuomenės.

Subatoj, netoli Guadalajara miesto, vienoj mažoj stotye sulipo į traukinį dvidešimts banditų, kurie turėjo raifelius pasislėpę po burnusais. Traukiniui pavažiavus gerą galą nuo stoties, banditai pradėjo šaudyti vagonuose. Matomai, jie buvo sustoję po vieną kiekvienam vagone prie durų. Pirmiausiai jie nukovė atsargos kareivius, o paskui pradėjo šaudyti į pasažierius: į vaikus, senas moteris ir vyrus. Bet svetimšalių jie nelietė; iš pasaružų tik atėmė brangesnius daiktus.

Kada banditai buvo jau apiplėšę visą traukinį, jie atvažiavo jį į Urecuaro stotį, kur paliepė visiem svetimšaliams išlipti iš traukinio. Paskui jie čia dar nušovė kelis meksikonus, sudegino stotį, nukapojo telegrafų vielas ir susėdę į traukinį važiavo toliau. Kiek pavažiavę, jie uždegė vagonus, o garvežiu su brangiais daiktais pabėgo į kalnus. Matoma, jie turėjo su savimi gerą inžinierių, kuris žinojo, kaip važiuoti traukinį.

Banditai pasakoję, kad jie esą revoliucijonieriai, kurie eina prieš Meksikos prezidentą Calles. Girdi, revoliucija dar nepasibaigus.

Vienas amerikietis, G. M. Wynkoop, iš Berryville, Va., Buick automobilių kompanijos agentas, kuris važiavo tame traukinyje ir paliko gyvas, labai baisiai nupasakoja apie tą negirdėtą banditų pasikesinimą.

Svarbi byla atnaujinta.

Saco ir Vanzetti, kurie rasti kaltais žmogžudystėj, byla pernagrinėjama.

Šešeri metai atgal buvo apkaltinti du italai Nicola Sacco ir Bartolomeo Vanzetti; jiem buvo primesta nužudymas vienos dirbtuvės sargo ir kasieriaus, kurie buvo užpulti darbininkams algas bemokant. Tas incidentas savo laiku sukėlė didžiausio trukšmo Amerikoje ir net Italijoje. Radikalis elementas bandė įrodyti, kad tie du vyrai nėra kalti žmogžudystėje, jiem tas primetama tik del to, kad jiedu yra dideli radikalai bei žymus darbininkų unijų vadai. Pasmerktųjų gelbėjimui buvo sudėta daugelis pinigų.

Dabar adv. Thompson bandys įrodyti, kad jie buvo pasmerkti tik dėl to, kad radikalai ir todėl turi buti paliuosuoti nuo žmogžudystės kaltinimo.

"Meilės ukis" užpultas.

ALLENTOWN, Penn., sausio 11 d. Vienas milijonierius, Charles Garland, netoli nuo čionai užvedė savotišką ukį, kurį pavadino April Farm colony. Sakoma, kad buk tam ukyje buvo praktikujoma laisva meilė ir tt. Vienai merginai, Bettina Hovey, čia gimė mergaitė, kuri, esą misteriškai mirusi praeito gruodžio 17 d. Dabar valdžia daro investigaciją. Spėjama kad kudikis bus nudusintas. Milijonierius Garland yra padėtas po $1000 kaucijos.

Amerikos pigioji spauda labai pučia tą dalyką. Bet matyti, kad April Farma turi panašumo į rašytojo Sinclairo kadaise buvusią. Prieš Sinclairą ir jo draugus tuomet ir gi buvo labai daug prirašyta nebutų dalykų.

Angliakasiai nesusitaiko.

NEW YORKAS, sausio 10 d. šiandie per dieną mainieriai ir operatoriai turėjo konferenciją dėl užbaigimo streiko. Angliakasiai davė pasiulymą kaip butų galima susitaikinti. Darbdaviai nepriėmė to pasiulymo. Kitą pasiulymą davė darbdaviai, pastarojo nepriėmė darbininkai. Pagaliau buvo pasiulytas iš angliakasių savininkų, kad pavesti reikalą Charles E. Hughes, buvusiam Valstijos sekretoriui. Mainieriai nesutiko su tuom. Tarimasi vis dar eina, bet sunku pasakyti, kada pasieks norimas pasekmes.

Bijo Vesuvijaus.

NAPLES, sausio 9 d. Vesuvijaus kalnas vis smarkiau meta iš savo vidurių lavą. Didžioji lavo upės jau siekia virš tukstančio pėdų. Mažesni lavos upeliai taipgi šakojasi. Dažnai pasitaiko didelių ekspliozijų, kas nakties laiku atrodo labai baisiai. Netolimi gyventojai yra dideliam susirupinime, nežiurint to, kad mokslininkai užtikrino, jog šiuom kartu nėra pavojaus.

Džiurė teisė šunį.

PIKEVILLE, Ky., sausio 11 d. Čionai džiurė, susidedanti iš 12 vyrų, teisė šunį "collie" veislės už jo piktumą. Džiurė išnešė sekantį nuosprendį: "Mes, džiurė, randame kaltininką kaltu taip, kaip jis yra kaltinamas." Teismas buvo praeitą subatą Kentucky valstijos su "Billu" (šuniu). Teisėjas J. W. Pruitt nuteisė šunelį elektra "legališkai" užmušti.

Šunį atvedė į teismabutį ponas Stone, iš Chloe Creek. Šunelis visą laiką, bylą tardant užsilaikė labai ramiai ir drąsiai. Liudininkai įrodė, kad tas šuo "Bill" dažnai užpuldinėja žmones ir kai kuriems įkanda. Teismas prieš tą šunį užvestas del to, kad jis įkando vienai mergaitei.

Saugo vienuolį.

SAN GIOVANNI ROTONDO Italija, sausio 9 d. Apie šį kaimą banguoja religinio fanatizmo banga. Mat čia yra vienas vienuolis, kuris skelbiasi save "šventu" ir esą išgydąs daugelį ligonių nuo visokių ligų. Jo pagarsėjimas "šventu" sutraukė iš apielinkės daugelį gyventojų pas jį gydytis. Tas nepatiko kitam vienuoliui, Miscio vardu, kuris taip pat versdavosi iš žmonių gydymo. Ir pastarasis buk buvęs susitaręs su kitais nugalabinti aną "šventąjį" vardu Pietralcina, kad jam pačiam butų daugiau biznio. Tą blogą planą susekė tamsus sodiečiai ir užsirustino ant vienuolio Miscio, kam šis norėjo padaryti blogo jų "šventajam". Sodiečiai nori nugalabinti Miscio. Dabar policija ir kariuomenė jį saugoja.

Ambasadorius primušė policistą.

TOKIO, Japonija, sausio 9 d. R. de Lima Silva, Brazilijos ambasadorius Japonijai, ir jo pati kad kiek butų buvę nulinčiuoti per japonus. Jiedu ėjo skersai gatvės, arti karalaičio namų, ir padarė klaidą, nesuprasdami policisto, kuris ten stovėjo. Tada kilo vaidas ir Brazilijos ambasadorius drožė lazda policistui į galvą. Nukentėjęs turėsiąs pabuti kokias dvi savaites ligoninėje. Paskui žmonės puolo ant ambasadoriaus ir truputį apdraskė jį. Šis incidentas nebuvo iškeltas užsienių ofise oficialiai; dedama pastangų, kad sutaikius policija su ambasadorium, neįsimaišant tų šalių valdžioms.

Nori sunacionalizuoti kasyklas.

LONDONAS, sausio 9 d. Išrinktas komitetas apsvarstymui Didžiosios Britanijos angliakasyklų paėmimo į valstybės rankas beveik vienbalsiai sutinka tą padaryti. Ir darbininkai tam pilnai pritaria. Bet kad dabar valdžioje yra konservatyvis elementas, kuris yra nusistatęs atmokėti angliakasyklų savininkams, tai tas noras neturi aktualės svarbos.

Didelė ekspliozija.

JERCEY CITY, N. J., sausio 7 d. šiandie kaip 10 val. ryte ištiko didelė ekspliozija Koven geležies dirbtuvėje. Užmušta pečkurys ir kitas darbininkas kritiškai sužeistas. Kiti šeši lengviau sužeisti.

Traukiniai susidurė.

TITUSVILLE, Fla., sausio 11 d. Netoli nuo čionai susidurė du traukiniai. Užmušta trys negrai ir sužeista apie 30 keleivių. Jų tarpe yra sužeistas multi-milijonierius W. C. Durant. Šis vyras važiavo privačiam vagone. Jo du tarnai negrai tapo vietoj užmušti; jisai sunkiai sužeistas; manoma, kad mirs.

pagerbiami ateiviai.

BERLYNAS. Policijos departamentas išleido įsakymą policistams buti geriems ypač ateiviams. Esą ateivis privalo išvažiuoti iš Berlyno su įspudžiu, kad jis buvo tinkamai pagerbiamas šiame metrapolyje.

Miestas sudegė.

SHANGHAI, sausio 7 d. Telegramu pranešta, kad sudegė Kinijos miestas vardu Ku Ling, kuriame daugiausiai gyveno ateiviai. Esą jame buvę gražių rezidencijų, mokyklų, sanatorija ir tt. Gaisre esą žuvę nemažai gyvasčių.

Streikierių muštynės.

QUEBEC, sausio 7 d. Marsh čeverykų dirbtuvės 200 darbininkų, kurie išėjo streikuoti, turėjo didelį susirėmimą prie dirbtuvės su streiklaužiais. Raitoji policija ir penkiolika konstabelių buvo įsimaišius. Susirėmime esą daugelis streiklaužių sunkiai sužeistų ir streikierių keltas nemažai nukentėję.

Patvinys Meksikoj.

MEXICO CITY, sausio 9 d. Meksikos miestas San Blas, Nayarit valstijoje, apsemtas vandens. Jo gyventojai yra apleidę namus. Keletas gyvasčių žuvo; padaryta dideli nuostoliai. Keletas kitų miestų taip pat labai nukentėjo nuo patvinio ir šian ir ten prigėrė žmonių.

Prieš nuodingąjį gasą.

GENEVA, sausio 9 d. Švedija pasirašė po protokolu del uždraudimo vartoti nuodingąjį gasą karo metu.

Dingo lietuvio vaikas.

BROCKTON, Mass. Praeitą savaitę dingo lietuvių tėvų, P. Malučių, 18 metų amžiaus sunus Stasys. Jisai lankė viduriną mokyklą ir esą jam nepatiko, kad klasėse jis turėjo buti vienas tarp merginų. Dėl to jisai norėjęs apleisti mokyklą, bet tėvai jamd draudė. Tad manoma, kad dėl to jis bus nutaręs pasišalinti iš mokyklos ir iš namų. Lig šiol vaikinas dar nesuieškotas.

Vaikas norėjo nušauti policmoną.

FALL RIVER, Mass. Policijos nuovadoje buvo laikomas tulas Mathew Soltz, 15 metų amžiaus. Jisai kaip ten prisitaikė prie policisto pakabinto švarko, iš kurio išėmė revolverį ir pradėjo šaudyti į policistus nuovadoje. Viena kulka perėjo per leitenanto drabužius. Paskui vaikas tapo nugalėtas. Jisai buvo pabėgęs nuo savo tėvų į Buffalo, kur jį surado ir atvežė atgal.

Didelis patvinys.

PARYŽIUS, sausio 7 d. Umus kilimas Seine upės praeitą naktį ir šį rytą pasiekė aukštį 1910 m., kada buvo taip pat labai blėdingas patvinys. Didelis vandens pakilimas eina per Franciją, apie Paryžių ir Belgiją. Vanduo jau esąs pakilęs 17 pėdų aukščiau, negu paprastai esti. Šimtai gyventojų iš žemesnių vietų buvo priversti apleisti namus. Kituose vietose žmonės susikraustė į viršutinius kambarius, nes apačia yra apsemta vandens. Ir jei kur ko iem reikia, tai važiuoja laiveliais.

Nuostoliai esą padryti begalo dideli, skaitomi šimtais milijonų dolerių. Belgijos Kabinetas turės specialį posėdį apkalbėjimui kaip suteikti pagalbos nukentėjusiems dėl patvinio. Esą šis patvinys padaręs beveik tiek pat blėdies, kiek 1914 m. karas.

Italai prieš Valentino.

BERGAMO, Italija. Čionai praeito ketvergo vakare buvo rodomi Rudolfo Valentino, italo, veikalas "Monsieur Beaucaire". Italai sukėlė trukšmą teatre prieš rodymą Valentino krutamųjų paveikslų. Italai pradėjob boikotuoti Valentino paveikslus del to, kad šis filmų žvaigždė nutarė pastoti Amerikos piliečiu. Premjeras Mussolini išleidęs įsakymą, kad boikotuotojai Valentino paveikslų nebutų kliudomi.

Rusijoj nyksta komunistai.

RINKIMUS INTENSYVIAI KOMUNISTAI PRADĖJO PRALAIMĖTI.

MASKVA. 16. XII. (Elta). Ikišioliniais daviniais, vykstančiuos šių metų R. S. F. S. R. rinkimuos į tarybas praeina mažiau komunistų.

"Izvestija" žiniomis, iki šiol išrinktųjų tarpe į valsčių suvažiavimus yra 11,4 nuoš. komunistų partijos narių ir kandidatų, tuo tarpu kai pernai praėjo 13,1 nuoš. Į valsčių vykdomuosius komitetus vieton pernykščių 32,2 nuoš. šiemet išrinkta 33,6 nuoš. komunistų, užtat komunistų jaunuomenės sąjungos narių iš 52.9 nuoš. sumažėjo iki 1,5 nuoš.

Į apskričių miestų tarybas pernai buvo išrinkta 48,7 nuoš. komunistų ir 8,3 nuoš. komunistų jaunuomenės sąjungos narių, tuo tarpu šiemet šie skaičiai atatinkamai sumažėo iki 40,3 nuoš. ir 3,1 nuoš.

Miestų tarybose inteligentų skaičius iš 10,2 nuoš. padidėjo iki 12,1 nuoš.

Rinkimai į gubernijos miestų tarybas iki šiol atrodo taip: pernai buvo išrinkta 61,3 nuoš. komunistų, šiemet 55,6 nuoš. Inteligentų iš 2,6 nuoš. padidėjo iki 5,5 nuoš.

Amerika dalyvaus nusiginklavimo suvažiavime

WASHINGTON, sausio 6 d. Parlamente užsienių reikalų komitetas vienbalsiai nubalsavo paskirti $50,000 del išlaidų prisirengimui dalyvauti nusignklavimo konferencijoje, kuri yra ruošiama turėti Genevoje.

4 žuvo gaisre.

WORCESTER, Mass., sausio 6 d. Praeitą naktį, Auburne užsidegė vienos namas. Gaisrui kilus mirtinai apdegė Mrs. Maida Martin, 59 metų amžiaus, Adeline Poudrette ir du vaikai. Kiti lengviau apdegė.

Socialistai kalba apie užgriebima Francijos.

PARYŽIUS, sausio 11 d. šiomis dienomis Francijos socialistai laikė savo kongresą, kuriame šiandie jų vadas, Leon Blum, pareiškė, kad Francijos socialistai privalo paimti į savo rankas valdžią. Jo supratimu, socialistai turi tai padaryti legaliu ar nelegaliu budu, kaip bus galima. Bet, esą, kada jau valdžia businti jų rankose, tuomet viskas turės buti tik legališkai. Didžiuma socialistų kongreso pasirodė stovinti prieš dalyvavimą esamoje Francijos valdžioje.

Nušovė dailydę.

Gruodžio 7 d., 1925 m., ant vieškelio nuo Rokiškio į Kamajus ties Litviniškio dvaru tapo nušautas Didesios sod. Dailydė. Priežastis tokia: tą dieną važiuojant iš Rokiškio pastojo Aukštakalnių k. pil. Makutinas du brolius. Jie gindamies nušovė. Dabar eina tardymas, kas kaltas — dar nežinia.

Medžio švilpukas.

Gaisras.

SKREBIŠKIS. Rokiškio v. Gruodžio 9 d. 1925 vakare 8 v. kilo gaisras. Priežastis kamino kiaurumas. Sudegė Petro Baukio gyv. namas ir tvartas. ir 2 arkliai ir 2 karvės ir taip smulkesnių gyvulių.

Medžio švilpukas.

A.L.T.S. REIKALAI

ŽODIS SANDARIEČIAMS.

Kai kurie Sandariečiai atsikreipė į Centrą klausdami, koki laiškai yra pasiuntinėti visiems Sandariečiams. Ant to visiems vienu sykiu atsakydami pareiškiame, kad laiškai yra pasiųsti kuopų valdyboms ir laiškus pasiimti.

KUOPŲ RAŠTININKAMS.

Prašome kuopų raštininkų, kad šiame mėnesyje peržiurėtumėte savo kuopos narių stovį ir tinkamai sutvarkytumėte kuopos reikalus. Yra po kelis narius, kurių mokesčiai užsivilkę. Pasistengkite juos matyti ir Centrą painformuoti, nes su vasario mėnesio pabaiga, bus pradedama rengti Seimui raportas ir narių stovis bus sutvarkytas pagal užsimokėjusius. Tad pasistengkit, kad mokesčiai butų pilnoje tvarkoje.

K. J. Paulauskas.
Centro Sekretorius.

AUKOS POLITINIUI IŽDUI

Baltimorės Sandariečiai ilgoką laiką niekam nieko nesakydami, ant syk šauniai pasirodė net su visa ŠIMTINE! Gavome nuo jų $100.00. Mat pas Baltimoriečius kiek teko girdėti yra tokis nusistatymas, kad mažiau kalbėti, o daugiau dirbti, tai jie ir parodė niekam nieko nesakydami. Valio, Baltimorieičams! Žiurėsime, kas galės su Jumis susilyginti.

Grand Rapids lietuviai irgi neatsilieka nuo kitų. Štai jų aukos:

Apšvietos Kliubas ..	$6.37
D. Greičaitis	2.00
P. Greičaitis	3.00
J. Kirvelis	3.00
M. Bernotienė	1.00
M. Aleksiunas	1
Viso	$16.37

Nenuilstantis kovotojas už Lietuvos Demokratinę laisvę A. Plevokas atsilankė į "Sandaros" Adm. ir paklodamas dolerinę sako, kad jis ir vėl paremia Politinį Iždą. Reikia pastebėti, kad p. Plevokas jau kelintu kartu suteikia savo auką.

Tas parodo, kad Sandariečiai bei pažangus Amerikos lietuviai yra pasiryžę galimiausiais budais teikti Politiniui Iždui paramos, kad tik sekančiais rinkimais Lietuvoje laimėtų tie žmonės, kuriems rupi šalies reikalai ir piliečių gerovė.

Politinio Iždo valdyba:
S. K. Grišius, pirm.
K. J. Paulauskas, sekr.

CLIFFSIDE, N. J.

Sandariečiai veikia, lietuviai jiems pritaria.

Čia nepersenai vietinė Sandaros 45 kp. suorganizavo ir atidarė jaunuolių mokyklą. Pradžia padaryta, minėta kp. aukavo tam tikslui 10 dol. išrinko komitetą iš trijų. Visų vaikučiai jau mokinami ir lankančių mokyklą yra nemažas skaitlius, 33 bus dar ir daugiau.

Minėta kp. rengia balių sausio 17 d., nedėlioj. Pusę pelno skiria aukščiau minėtai mokyklai. Butų gerai, kad į minėtą balių atsilankytų publikos kodaugiausia, tuomi prisidės prie apšvietos kožnas.

Reikia pasakyt, kad ir kitos draugystės tą darbą parėmė. Štai šv. Pranciškaus Draugystė per susirinkimą sausio 4 d. aukavo minėtai mokyklai $15. Tai yra gražus ir pagirtinas darbas. Bet buvo ir priešingų, rodosi, trys. Reikia pasakyti, kad jie nesupranta, ką reiškia apšvieta, kada pamatys vaikučius pamokytus skaityt, rašyt ir dainelių, ateityje to nedarys.

Sandarietis.

BRISTOL, CONN.

Iš ALT. Sandaros Susirinkimo.

Gruodžio 6 dieną, Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 74 kuopa turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame dalyvavo ir svečias, Matas Biekša, iš Bostono. Susirinkimas nors ir neskaitlingas, bet buvo gyvas. Veik visi pasimokėjo mėnesines duokles iš kalno, už visus metus. Taipgi, tapo paskirta iš kuopos iždo į Sandaros Nuosavo Namo Fondą $10. Jonas Zubrickas ir Petras Vaičiunas po $5.00 ir Silvestras Zigmontas $3.00 į Namo Fondą ir $2.00 į Politinį Iždą. Taipgi padarytas pasižadėjimas pasidarbuoti dar daugiau Politiniam Iždui bei Namo Fondui.

Kuopos valdyba sekantiems 1926 metams tapo vienbalsiai palikta ta pati: pirmininkas, C. P. Kvedaris, rašt. J. Zubrickas ir Ižd. Pr. Višniauskas.

J. Zubrickas.

BRISTOL, CONN.

Kliubiečiai bara Sandariečius.

Sausio 3 d. buvo vietinio Bristolio Lietuvių Kliubo susirinkimas, kuriame apkalbėjus savus bėgančius reikalus, nepamiršta ir Lietuvos reikalai. Pakėlus Lietuvos politinį klausimą, kliubiečiai pabarė Sandariečių kuopą už mažą veikimą. Bet apkalbėjus pasirodė, kad kuopa yra silpna ir, geriausius norus turėdama, negali nieko didelio surengti. Tad Kliubas iš savo iždo paskyrė $10.00 auką į Politinį Iždą. Taipgi nutarė parengti tam tikslui ir prakalbas. Tam tikslui išrinkta komisija: J. Zubrickas ir S. Zigmantas. Dabar komisija gaus gerą kalbėtoją ir turėsime svarbias prakalbas. Garbė Kliubui už tokį gražų žygį! Lai pasirodo taip kiti lietuvių kliubai kaip musiškis.

Kliubo valdyba 1926 m.:
Pirmininkas Pranas Vyšniauskas, pagelbininkas Jonas Zubrickas, prot. rašt. B. Velička, fin. rašt. R. Jakavonis, kasierius Jurgis Vaselevičius.

J. Zubrickas.

LAWRENCE, MASS.

Dzimdzi-Drimdzi.

Pagaliau sulaukėme vėl pas save juokdarių Dzimdzių. Jie pas mus pasirodys š. m. sausio mėn. 17 d., sekmadienį, Lietuvių Kliubo svetainėje, 41 Berkley st. Žada parodyti labai daug fonių. Loš jie linksmą komediją "Pasiutusi uošvė", pasakos šiaip įvairių fonių ir pagaliau sudainuos daug linksmų dainų. Be V. Dineikos, J. Dikinio ir J. —Olšausko, — Dzimdzi Drimdzi artistų, dalyvauja dar geras burys ir Bostoniečių. Todel visi, kaip 8 val. į Lietuvių svetainę, su Dzimdziais pasijuokt!

Šį vakarą rengia vietos Sandariečiai.

Hello.

"Blaivystė" Amerikoje didėjanti taip, kad tik viename Portland'o (Me.) mieste suareštavimų už pasigėrimą buvo daugiau, negu visoje Italijoje

---

Salford, Anglijoje, naujai įšventintas vyskupas Henshaw, šventino bažnyčią, kaip net tris kartus jo "mitra" vos nenupuolė nuo galvos. Mat vyskupo galva perdidelė buvusi. Vyskupo mitrą pasiuti ima metus laiko.

VISUOTINAS VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ KUOPŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS.

(Tąsa)

Apsilankymų su praklabomis, pranešiamis provincijoj padaryta 197, išeina vienam atstovui 14 pranešimų į metus, o kai kurie ir 30 pranešimų yra padarę, tai milžinišk. darbas prie tokių sunkių apystovų. Toliau atpasakoja tuos įvykius Seime 20 birželio, kada senus veteranus, tautos darbuotojus D-rą K. Grinių, Lapinską ir Bielinį kademai smurtu išvilko įvedę policijos kadrą, šlykščiausiai laužydami konstituciją. Seimo statute yra pasakyta, kad yra Seimo atstovų seniunų sueiga kilus kokiam nors nesusitarimui, bet kademai to nesilaikė ir pavartojo brutalę jėgą. Buvo žinių, kad kademai neleis to įvykio savo organuos aprašyti ir parodyti plačiajai visuomenei, todel buvo prirengta tas darbas spausdinti kitame mieste, ne Kaune. Pradžioj konfiskavo, bet paskui leido. Tai yra ne Lietuvos valdžia, bet partijos valdžia su Romos interesais. Kiek buvo darbo padėta, kol popiežiaus atstovas lenkų šnipas monsinjoras Cechini buvo išsiųstas iš Lietuvos. (Kalbant tarpais suvažiavimas karštai ploja).

2 val. skelbiama pietums pertrauka.

Po pietų susirenka ir vėl posėdžiai tęsiami toliau. Salėj daug matyti svečių, keletas ir aukštųjų valdininkų. Daro pranešimus kuopų atstovui iš gyvenimo vietų apie spaudos stovį, biudžetą ir balansus redaktorė Felicija Bortkevičienė, kuriai tribunoj pasirodžius, dideliu entuziazmu buvo sutikta ir pasveikinta atsistojimu, kaipo nenuilstoma tautos veikėja, liaudies pionierė. Revizijos komisijos pranešimą daro Cezaris Petrauskas (kademų paliuosuotas iš ministerijos už tai kad didelis liaudininkas) nurodinėdamas kas nuveikta revizijos ir paskaito protokolą. Prasidėjo debatai. Kalba ekonom. stud. Kuzminskas, kurio kalba agitacinio pobudžio ir palietęs kelis ekonominius ir finansinius klausimus iškyla karštos diskusijos, prie to kritikuojamas Centro Komitetas. Į visų kalbas ir užmetimas atsako M. Sleževičius, atremdamas rimtais argumentais į priekaištus C. K., jo karštai kalbai vis plojama. Patiekiamos atatinkamos rezoliucijos ir perduodamos Redakciniai komisijai galutinai suredaguoti. Toliau eina kalbos del 1926 metų Seimo rinkimų kampanijos ir jos platformos. Tęsiamos ilgos diskusinės kalbos. Suvažiavimo dalyviai energingai dalyvauja. Po karštų kalbų vis plojama. Posėdis pirmos dienos 8 val. vakaro tuo ir bagiamas. Iš Miesto Rotušės einame visi virš 200 atstovų miestan 2 kilometru tolumo, į Valdininkų Klubą bendrai vakarienei bei susipažinimui. Oras labai šaltas, sniegas po kojomis čerškia; vyrai eidami vis už ausų tveriasi, — 14 temperaturos buvo.

Susėdome už stalų kur kam papuolė, į dvi eiles. Upas pas visus geras. Užkandus ir po stiklą arbatos išgėrus, pasidarė visiems lyg drąsiau. Čia gerb. Mykloas Sleževičius linksmai prabyla į visus pareikšdamas, jog tenka jam šiandien didelė garbė sveikinti čia visus draugus valst. liaud. atvykusius iš tolimų Lietuvos kampų šioje vakarienėje. (Karštai plojama). Eina sveikinimai studentų "Varpo" Draugijos, Mikas Brazauskas Lietuvos Jaunimo Sąjungos — Jonas Kalnėnas, Jaunimo Sąj. Redaktorius stud. Kaminskas, Lietuvos Moksleivių Sąjungos vardu, stur. Kupčinskas, (kuriam begalo daug plojo). "Kulturos" burelio K., Didžiojo Vilniaus Seimo dalyvių ir visa eilė kitų sveikinimų ir gražių kalbų kurios sutiktos karštais plojimais. Didžiausios ovacijos iškeltos gerbiamai Felicijai Bortkevičienei, Birutei Grigaitytei — Navickienei ir Grigaitienei.

Visi nustebinti tuo, kad šįmet jau ir moterys dalyvauja aktingai organiziciniame darbe, suprato ir jos valstybingumo svarbą. Kaip kregždutės pirmos parskridusios praneša mums pavasarį, taip ir musų moterys dalyvaudamos su mumis pranašauja laimėjimą. Karo Muzėjaus bokšte išmušus 12, linksmu ir smagiu upu skirstėmės nakvynėn.

Antros suvažiavimo dienos posėdžiai 5. XII. 25 m. pradedami 9 val. ryto. Pirmininkauja D-ras Jonas Staugaitis. Daro pranešimą apie ekonominę ir finansinę krašto padėtį Seimo atstovas Vincas Kvieska, nurodęs pragaištingą krikdemų kraštui ekonominę padėtį, griaunamą šalies ukį, didelis trukumas finansų ir tt. Krikšč. dem. trilypis blokas neklausė nė karto griežtų Valstiečių liaudininkų reikalavimų, kad visos pastangos butų daromos, kad žemės ukis butų išgelbėtas nuo krizio, kas sudaro valstybės pamatą — žemės ukis. Šie žemės ukio opus klausimai, sukėlė dideles diskusijas. Visų atstovų vyriausias motyvas — gelbėti valstybę nuo bankroto. Visi nusistatę, kad netikusieji vadovai su savo pragaištinga "biznio" politika, per ateinančius Seimo rinkimus butų pašalinti ir patraukti atsakomybėn. (Nejučiomis, kito bilietu, buvo įlindęs salėn kademų šnipas, kuris buvo tuoj susektas ir prašalintas).

Po Kvieskai, daro pranešimą apie Vyriausiojo Teismo veikimą Dr. Kazys Grinius. Vos užžengus ant tribunos, kaip ovacijoms suvažiavimo buvo sutiktas kaipo senas varpininkas Dr. V. Kudirkos draugas, visuomenės veikėjas, caro žandarų kalintas, 20 d. birželio už valstiečių, spaudos ir susirinkimų laisvę ginant išvilktas iš Seimo kunigų valdžios. Kartu su Dr. K. Grinium, ovacija buvo iškelta ir atsistojimu pagerbtas Dr. Jonas Staugaitis kaipo senas varpininkas, "Varpo" bendradarbis iš V. Kudirkos laikų. Karštai suvažiavimas ploja.

Pertrauka. Suvažiavimo dalyviai nusifotografuoja.

Toliau eina naujo Centro Komiteto rinkimai. Pirmininkas skelbia 5 min. pertrauką pasitarimui del rinkimų kandidatų.

Į C-ro K-tą statomi šie kandidatai iš 9 asm.:

1. M. Sleževičius, Seimo narys, juristas, gavo balsų 103.
2. F. Bortkevičienė, Redaktorė, visuomenės veik., 91 bals.
3. J. Vileišis, Kauno Miesto Burmistras, savivaldybininkas, 50 bals.
4. Lašas, Universiteto medic. profesorius, 67 b.
5. V. Kvieska, Seimo narys, pedagogas, mokytojas, 87 b.
6. Žygelis B., Seimo narys, juristas, diplomatas, 54 b.
8. J. Lapinskas, ukininkas, valstiečių gynėjas, 47 b.
9. J. Strimaitis, studentas juristas, 47 b.

Balsuojama kortelėmis. Sulig kortelių balsų dauguma, išrenkami aukščiau minėti asmens.

Toliau pasiuloma rinkti Vyriausias Teismas iš šių asmenų:

1. D-ras Grinius Kazys — medicinos daktaras, Seimo narys.
2. Jonas Staugaitis — medicinos daktaras, Seimo narys.
3. Karolis Žalkauskas, juristas, buvęs ministeris, dabar Vyr. Trib. narys.
4. Zigmas Toliušis — juristas, Seimo narys.
5. Masiulis — agronomas.

Vyriausias Teismas išrenkamas vienbalsiai.

Taip pat ir Revizijos Komisija išrenkama vienbalsiai iš šių asmenų:

1. Antanas Sugintas — juristas, Seimo narys, "Liet. Žin." dabar. redaktorius.
2. Cezaris Petrauskas —studentas juristas.
3. Zen. Kuzavas — vaistininkas.

Po rinkimų skelbiama pertrauka pietums.

Po pietų posėdis suvažiavimo tęsiamas Tautos Teatro svetainėje. Kalbama žemės ukio reikalu, karštai ginčyjasi atstovai del žemės normavimo, del bendros 30—50—80 hektarų nuosavybės ir tt. Bediskusuojant iškyla daug įdomių žemės reformos klausimų, kurie labai liečia musų kaimus.

Toliau skaitomos rezoliucijos, o jų visa eilė; balsavimu priimamos. Daro pranešimą apie spaudą ir jos plėtotę gerb. "Lietuvos Ukininko" redaktorius Vincas Oškinis, kuris kunu ir siela atsidavęs tam kilniam rašto darbui. Nupasakoja musų žmonių nesupratimą, kad laikraščių mažai skaito. Kitose šalyse kiekvienas pilietis, net po kelis laikraščius skaito, o savo profesijos tai butinai, o pas mus iš 100 žmonių vienas tik spauzdintą žodį skaito ir tt.

Kalba Dr. K. Grinius —"Didįjį Vilniaus Seimą minint". Gerb. daktaras, trumpai ir aiškiai atpasakojo viso to laikotarpio istoriją bėgy 20 metų, kada D. V. Seime buvo iškelti pirmieji obalsiai, kurie šiandie jau įkunyti. Ir šiandien kaip tik supuola musų suvažiavimas su Didž. Vilniaus Seimo sukaktuvių diena. Tai nauja epocha, naujas istorijos lapas. Meskim žvilgsnį į tuos metus, laikus, kada maža saujalė musų jaunuolių, musų karštuolių, uoliai dirbo, "Aušros" ir "Varpų" darbą... Su "Aušra" ir "Varpais" jie ėjo į liaudį budindami miegančią liaudį — "kelkite, kelkite, kelkite!" (V. Kudirkos Varpuose). Lyg raudonu siulu eina kovotojų už laisvę 20 metų bėgy, visa eilė — varpininkai — demokratai — liaudininkai. Tat šiandie mums yra brangi ta diena. "Per amžius budėję mes kovą laimėjome, per aukas ir pasišventimą".

Po dro Griniaus, išeina kalbėti Grigaitienė moterų organizavimo reikalu ir kadangi moterys svarbų vaidmenį gyvenime atlieka, tai ji kviečia Lietuvos moteris bendram darbui del Lietuvos gerovės. Kad gyventojų dauguma 80% yra valstiečiai, kuriems didžiausia našta Valstybės išlaikymo tenka, todel mes organizuokimės, ir dirbkime del geresnės ateities. Daug ploja moterims.

Prie deinotvarkės pabaigos, gauna žodį M. Sleževičius, kuris išreiškė Centro Komiteto vardu padėką už pasitikėjimą, bet ir pareiškė, kad podraug uždėjo C-ro K-tui ir didelės pareigas. Toliau kviečia draugus atstovus dirbti ir toliau šį darbą, tai musų pareiga. Jo kalba šiandie nepaprastai įdomi — skambą karšti žodžiai liejosi į suvažiavimo dalyvių širdis, tarytum uždega visus pasiryžimo dvasia, kovoti už liaudies teises, jos idealus ir eiti prie laimėjimo.

Sleževičiaus žodžius palydi karštu plojimu...

Pirmininkas pareiškia, kad suvažiavimo programa jau išsemta, tai padėkojęs suvažiavusiems atstovams už dalyvavimą, linki gerų darbo vaisių. Tuo ir baigiasi 8 val. vak. visuotinas V. L. suvažiavimas, trukęs dvi dienas.

Mindaugietis.

"VARPO" SKAITYTOJAMS PRANEŠIMAS.

Su pirmu šių metų "Varpo" numeriu tapo išleistas paskutinis jo numeris. Apie laikraščio sustabdymą nebuvo pranešta paskutiniame jo numery delto, kad buvo dar vis tikėtasi, jog bus galimybės leisti laikraštį toliau. Šitai paskutinei vilčiai išnykus ir neturint lėšų dar vienam numeriui išleisti, šiuomi kreipiuosi į gerb. "Sandaros" Redakciją, prašydamas vietos jos laikrašty šitam mano pranešimui. Už suteikimą tos vietos iš anksto tariu jai ačiu.

"Varpo" merdėjimo" priežastimi buvo ne tiek Chicagos tautininkų ir laikraščio leidėjų, ar jo redakcijos kaltė, kaip tuli nori tą aiškinti, kiek bendras visų Amerikos lietuvių upas, susidariusis pas juos ačiu tai reakcijai, kuri gimė pas juos del tam tikro — išvengiamo ar neišvengiamo — apsivylimo tam tikromis sąlygomis, susidėjusiomis Lietuvoje.

Šitas upas buvo kalčiausis tam, kad "Varpas" per dvejis metus (nuo gruod. 15 d., 1923 m. iki dabar) neįstengė sustiprėti ir gyvuoti kaipo Amerikos lietuvių tautinės dvasios reiškėjas. Ir reikia pripažinti, kad tie žmonės, kurie jį leido ir bandė palaikyti jį, nemažai paaukojo tam savo laiko ir pinigo, nesitikėdami iš to nei pelno, nei kokio kito atlyginimo. Šituo žvilgsniu ypatingai pasižymėjo p. N. C. Krukonis, kuris perleidęs "Varpo" leidimą į mano rankas, nepasiliovė jį remti iki pat galo, ir didelė didžiuma kitų Chicagos lietuvių inteligentų biznierių ir profesionalų, kurie rėmė laikraštį kiek jie galėjo ir savo biznio garsinimais ir gerais patarimais ar patarnavimais.

Svarbiausiais "Varpo" rėmėjais, gal, buvo šitie: dr. A. Zimontas, adv. J. B. Borden, p. A. Žukauskas, p. D. Pivariunas, velionis M. J. Damijonaitis ir k. Ačiu jų piniginei ir kitokiai paramai laikraštis galėjo laikytis net tą syk, kada nebuvo jokios vilties jį išlaikyti. Ir jei ant galo parėjo laikraščio leidimą sustabdyti, tai tas buvo tik delto, kad nebuvo galima gauti žmogaus laikraščio administracijos reikalų vedimui. Negauta gi jo delto, kad nebuvo galimybės pasiulyti tokiam darbininkui tiek, kiek jis kitur gali uždirbti.

Dabar, laikraščiui sustojus eiti, didžiuma prenumeratų yra išsibaigiusios. Paskutinėmis dienomis gautieji pinigai už prenumeratas yra ligšiol nesunaudoti ir dabar juos grąžinu tiems, kurie prisiuntė. Tiems gi, kurių prenumeratos nepasibaigė, turiu vilties ateity kuomi nors atlyginti.

Su tikra pagarba,
J. Laukis, "Varpo" redak.

Gal kas paaiškintumėte, kodėl kunigai nekeliauja į Šventą Žydų Žemę aplankymui vietų, kuriose gyveno ir mirė Kristus?

Grįžtant į tėvynę.

Protas, aš ir gyvenimas, —visi gyvenimo apsireiškimai, kurių aidas pasiekia mane, kurie suvirpina jautrią sielą ir sukela joje minčių chaosą...

Nėra galo, nėra pradžios! Bet aš norėčiau rasti ir suprasti!.. O prote! nesiklausk apie tai, nes tau persunku suprasti, neįstengsi, nepajėgsi, neužteks galios... Geriau apsistojęs kalbėsiu apie keliaujantį išėjuną, kuris plačiu vieškeliu, netoli rubežiaus Lietuvos ėjo ryšelį ant pečių nešinas. Ant jo pavargusio ir išblyškusio veido žymu buvo ilgi kieto vargo metai — praeitis... Jis ėjo, skubėjo, žingsnis po žingsnio, o jo sieloj kilo džiaugsmo ir skausmo audra.

Jis grįšta į savo tėvynę, kurios taip labai pasilgo, troško pamatyti apie sugrįžimą tiek daug per desėtkus metų svajojo.

Štai jau čia pat ir siena, o ten truputį toliau, už kalnelio, už miškų mėlynės, brangi tėviškė, jos lygus laukai, pievos, ganyklos ir upeliais vingiuoti šilai... Kaip tai gražu, net jo veidas nušvito, tarsi iš po audros dangaus mėlyna saulėta giedra.

O tėviške, tu musų bočių žemele! Kaip tavęs pasiilgau! Myliu tave, gimtinis kampeli, kame jaunystoj budamas čia tavo paviršiu čiaužijau ir myniau takus-takelius!.. Žuveles maudžiau, paukštelius gaudžiau... Myliu tavę skenstanciją pvasario naktimis gėlynų ir želmenijos kvapuose, mirgant milijonų išsagstytų žvaigždžių, ir gula ant žemės tylus sidabriniai mėnesienos šešėliai, kuomet sklysta jautringa lakštutės giesmė, lengvam vėjelio šlamėsėliui akomponuojant... Dailu, kada vėjelis sujudina javus ir veja banga už bangos prie seno kaimelio, kuomet banguoja geltona rugių ir kviečių jura šnabždėdamos varpos kaž ką paslaptingo... .

Malonus ten darželiai, pilni gražių rutų, lelijų, mėtų, nasturkų, jurginų ir pinavijų...

Myliu savo sesių lietuvaičių doras gražias širdies pirtas — liaudies daineles... Jų jautrias nukentėjusių nuo karo ašaras... kurios rieda nuo skruostų del išėjunų apleidusių savo šalį!

Meilus tie milžinų kapai, — kada raiboj gegutė liudnai kukuoja ant kapinių medelio šakos. Vėjelis pučia, lapeliai šlama, tarsi praeities paslapties pasakų dainą... Rodos prisimena audringi rudens vėjų švilpėsiai, kauksmai ir tamsios, ilgos naktys, purvynai... banguoti plotai žiemos sniegu storai pridengti.

Bet meilė tėviškės viską glėbia ir spaudžia arčiau prie širdies... Myliu gilių, jaunų, karštų jausmingų krutinių sapnus, svajones, kada jas kilnoja troškimas vargšų beturčių, ašaras panaikinti, troškimas laisvės, meilės, brolybės.

Myliu tave, tėviške, kada tu apsireiški savo darbuose, savo senutėj kalboj, kada tave apgieda, apeiliuoja, apvainikuoja garbingi poetai. O kada likimo smugiai tave kankina, liusta ir vaitoja mano širdis ir nori tuomet linksminti tave, gelbėti ir sulig išgalės teikti gaivinimo spėkų!.. —Bet ar priimsi tu mane, pabėgėlį, kurs tave varguose apleido, ar dovanosi man mano kaltę?!

Giliai užsimąstė keliauninkas, apsiniaukė jo veidas. Atsiminė, kaip augo, tėviškės pievomis, kalnais bėgiodamas. Atsiminė tėvų rupesčius, vargelius, kuomet jį leido mokyklą ir kentė dėl jo. Atsiminė savo svajones ant upės kranto, kada pirmą kartą pasijautė romantiškoj meilėj įpuolęs... Atsiminė didelio judėjimo metus. Atsiminė, kaip drąsiai jis stojo kovon ir ėjo pirmose eilėse, bet... paskui... pavojui iškilus — pabėgo... apleido gimtinę, išbėgo svetur... Keliaunikas net pasipurtė atsiminęs praeities įvairias savo pergyventas valandas.

Taip! Pabijojai vargų, kančių. Pabėgai. Buvai toks puikus, troškai laisvės, erdvės, norėjai jos svietui surasti. Bet nesuradai. Jau pradėjai savos tėvynės ilgėtis. Ir liudnas, neramus per visą klaidžiojamą laiką buvai.

Ilgėjimas atėmė tau linksmumą ir patrumpino jaunystos dienas. Nepatyrei laimės, apie kurią pirma svajojai. Ir supratai, kad nėra svetur laimės be savo tikros nuosavos tėvynės, tėvučių žemės!

Lygiai kaip nėra laimės paukšteliui, iš jo lizdo išmestam. Širdis tavo čia, tėviškėj liko, ir nemalonu buvo tau svetur!.. Bet dabar pargrįžai. Ko-gi verki? Kodel tavo veidas paniuręs? Juk tu dabar savo tėviškėj esi! Tavo ilgėjimas, troškimai išsipildė! Gal kankina tave tos atmainos, kurias tėviškėj pastebėjai? Gal nuliudai del tų iškirstų medžių, pavėsyj, kur su sesutėmis žaidei vaikystos metais? Neliudėk! Tai menkniekis! Aš tavo, tėvynė, naujus medelius užauginsiu.

Eikš, mano sunau, pavargęs keliauninke! Atsilsėk! Pasilik dabar mano globoje ir tuojau eik į darbą drauge su manimi!

Užmiršk praeitį! Buk linksmas ir sveikas ir tvirtas.

Sveikino keliauninką tėviškė, sveikino šimtmečiai ąžuolai ir tiesė prie jo savo stambias šakas. Sveikino vituriai skrizdami su daina padangėn, o raiboji gegutė daug metelių pagrįžusiam — pabėgėliui keliauninkui iškukavo.

Sveikino jį auksiniai giedrus saulės spinduliai, o vėjas pagavo tėvynės žodį ir nešė jį, iš ko pasigirdo šimtai tukstančių balsų, sveikinanti sugrįžusį tėviškės keliauninką sunų.

A. J. Jokubaitis.

Langai.

Tas, kurs žiuri pro atidarytą langą, nemato taip daug, kaip tas, kuris žiuri pro uždarytą. Nėra nieko išdidesnio, misteriškesnio, našesnio, liudnesnio ir stebėtinesnio, kaip langas, apšviestas žvake. Tai, ką mes matome prie saulės šviesos visados yra mažesnio žingeidumo už tai, kas dedasi už lango stiklų. To tamsioj, ar apšviestoj tuštumoj gyvenimas gyvena, gyvenimas sapnuoja, gyvenimas kenčia.

Už stogų vingių aš matau moterį pusiauamžę, raukšlėtą, biedną, kuri visada rymo ant ko nors ir kuri niekada neeina laukan. Iš jos veido, iš aprėdalo, iš jos pažvalgų, beveik iš nieko, aš sutvėriau moters pasaką ir kai kada aš ją sau pakartoju, apsiverkdamas.

Jei tai butų biednas senas vyras, aš bučiau taip pat lengvai sutvėręs tokią pat pasaką.

Ir aš einu į lovą, išdidus ir linksmas, turėjęs progą gyventi ir kentėti kituose.

Gal tu pasakysi man: "Ar tikras esi, kad tai yra tikra pasaka?" Kas čia svarbos? Kokios svarbos turi bile realybė, išėmus mane, bile tik tas padėjo man gyventi ir jausti, kad aš esu ir kas aš esu?

Vaudelaire— Vertė **Marcas Baukas.**

J. S. Turgenev.

Elgėta.

Aš ėjau gatve... mane sustabdė elgeta, skurdžius senelis. Paraudę ašarotos akys, pamėlinavę lupos, sudriskę drabužiai, nešvarios žaizdos... O kaip biauriai apvogė neturtas šitą nelaimingą sutvėrimą! Jis ištiesė man raudoną, sutinusią, purviną ranką... Jis stenėjo, jis mykė pagalbos. Aš pradėjau po visas kišenes siuti. Nei piniginės, nei laikrodžio, nei dar gi nosinės. Aš nieko nepaėmiau su savim. O elgeta vis laukė... ir ištiestoji jojo ranka silpnai supės ir trukčiojo. Išsiblaškęs, liudnai; aš stipriai paspaudžia šitą purviną, drebančią ranką. "Nepyk, brol, nieko pas mane nėra, brol". Elgeta atkreipė į manę savo paraudusias akis; jojo mėlynos lupos šyptelėjo ir jis savo laiku paspaudė mano šaltus pirštus.— Tai gi, brol, — tarė jis: — ir už tai ačiu. — Čia irgi almužna, brol.

Aš supratau, jog ir aš gavau almužną nuo savo brolio.

Vertė **J. Fata-Morganas**

J. S. Turgenev.

Rytoj! Rytoj!

Kaip tuščia ir liudna, ir nyki kuone kiekviena diena! Kaip mažai žymių palieka ji! Kaip beminčiai, neapgalvotai-kvailiai prabėgo šios valandos po valandų. Ir tuo tarpu, žmogui norisi egzistuoti, jis brangina gyvastį, jis viliasi ant savo ateities... O kokių jis laimių laukia iš ateities! Bet kodelgi jis įsivaizdina sau, jog kitos, atbėgančios dienos nebus panašios į tik ką pragyventas dienas? Taip jis to ir neįsivaizdina. Jis abelnai nemyli mąstyti — ir gerai daro. "Štai, rytoj, rytoj!" — ramina jis save, — kol šis "rytoj" nepargriaus į kapą. Taip — o jau kape — panevalia perstosi galvotis.

Vertė **J. Fata-Morganas.**

J. S. Turgenev.

Mielas Drauge.

Mielas drauge, kuomet aš
Mirsiu — štai mano paliepimas:
Visų mano rašinių pluoštą
Sunaikink tu toj-gi valandoj!
Apsupk mane gėlėmis,
Saulę į kambarį įleisk —
Už pravertų durų
Muzikantus patalpink.
Užgink jiems raudą liudną!
Te lyg valandoj pokilio,
Šiauriai suaidi valsas nachalus
Po kirčiais smičio!
Klausa gęstančio domėjas
Numirimui stygų,
Pats užmiršiu aš užmiegas...
Ir priešmirtiną tylą.
Ne liudesio veltų stenėsių,
Pereisiu aš į pasaulį kitą!
Užliūliuotas lengvu skambėsiu
Lengvos linksmybės žemiškos.

Vertė **J. Fata-Morganas**

J. S. Turgenev.

Išvažiuojant.

Ateidinėja pas mane žmonės, vadinami draugais. Jie kalba į mane, daro pastabų, stato klausimų ir vis gailisi, kad aš išvažiuoju. Ir jie negali suprasti, dėl ko aš tokia linksma.

— Tokia tamsta linksma šiandie, — sako atėjęs Jonas.

— Ar taip? Ištikrųjų? Ar taip jau aš atrodau? — klausiu jo.

— Taip, taip tamsta atrodai.

— Kaip gerai, ar ne? Gerai taip išrodyti.

— Bet...

— Taip?

—... Tamsta išvažiuoji...

— Taip, aš išvažiuoju.

— Daugiau tamsta nebebusi su mumis... Kaip gaila...

— Ir man gaila. Bet ką čia dabar...

Jie sprendžia mane iš mano veido ir kalbos. Bet jie nieko nežino, kas dedasi mano sieloje: verkia ar juokiasi. Vienok jų teisybė šiandien. Senai, labai senai taip smagiai besijaučiau. Ok! Šiandien mano sparnai liuosi ir aš jau laisva skristi. Greitai aš pasikelsiu ir išskrisiu Prieš mane stovi naujas gyvenimas, naujos pareigos, naujos viltys!

Ateina Juozas ir žiuri.

— Ar tau nebus gaila apleisti musų miesto? — klausia jis.

— O, taip. Labai, — atsakau jam, paprasto mandagumo dėlei, visiškai nepaglvojus.

O atsakius, mintimi aš aplankau visą miestą, visus žmones, su kuriais aš turėjau gyventi bei dirbti.

Vietos čia siauros, paprastos ir nelabai švarios.

Žmonės... Well, ką apie juos pasakyti... Vargšai... Aš gyvenau nors tarp daug žmonių, bet viena... Kodėl? Ot, ir aš pati nežinau kodel. Gal todel, kad aš myliu gilius žmones...

O vis tik jie buvo geri žmonės, labai geri. Kaip baisu daros, kada noriu dasileisti sau, kad už juos geresnių nebesurasiu.

Ar gaila juos man palikti? — Nesakysiu, — patys spręskite.

Bet kas mane verčia sėdėti čia ir rašyti šiuos žodžius?

Tik jau ne tai, kas viršuj pasakyta.

Čia aš gyvenau linksmai!

Nereikia daug žmonių, kad galėtum buti visada pasitenkinęs ir linksmas. Keturi mes čia gyvenome gana artimai. "Keturiais neperskiriamais draugais" žmonės mus vadina.

Taip, mes keturi ir Nash Six. Ir tas automobilis neužmirštinas. Tiek daug saldžių valandų mes keturi jame praleidome... Juk mes keturi buvome tokie draugai, kurie neturėjome mažiausio pavydėjimo vienas dėl kito, kurie visada linkėjome kogeriausio vienas kitam...

Tos keturių draugijos tai man gaila, iš tikrųjų gaila!

Su joje praleistomis valandomis aš tikrai nueisiu į kapus.

Yra prietikių, yra valandų, yra žmonių, yra..., kurie niekada negali dingti iš tavo atminties, nežiurint kur ir su kuom tu busi... Ir tas tave verčia rašyti.

Vėjų Sesuo.

BĖGA.

Bėga dienos, bėga metai,
Grimsta amžių prapultin.
Sukas gyvenimo verpetai
Ir vis veržias ateitin...
Daug kas kyla ir vėl žuva,
Nyksta jojo pėdsakai.
Tankiai užmirštas jis buvo,
Pirmiau stebėjosi šimtai.
Viskas nyksta toj bedugnėj
Ir granito tvirtos pylis.
Tiktai lieka tikrenybėj
Aukštos, kilnios mintys.

J. Narbutas.

VILNIUS MŪS!

Vilnius musų buvo ir bus
Per amžius sostine Lietuvos,
Visi jo priešai tuojau žus,
O jis gyvens visados.

Per amžius nešęs daug vergijų,
Jisai tik augo ir tvirtėjo;
Daug lužo priešų kalavijų
Ir jo išgriauti negalėjo.

Nors šiandien dar jungą
neša jis,
Bet aušra teka jau rytuos.
Jau rengias kovon lietuvis.
Ir tuoj vaduoti jojo stos.

Vėl vėliava musų garbinga
Plevėsuos kalne Gedemino.
Vilnius mus! Lai kulturinga
Europa tą sužino!

J. Narbutas.

S. Baltutis.

Žiema kaime.

I.

Leidžias, leidžias baltos snaigės.
Apdengs žemę neužilgo
Šaltais rubais žiemužėlės.
Dienos saulės pasiilgo.
Blaškos vėjais lyg apsvaigęs.
Leidžias, leidžias baltos snaigės.
Blaškos vėjas lyg apsvaigęs.

II.

Pilni medžiai baltų snaigių!
Ir stogai visur baltuoja.
O bakužės pypkes ruko
Ir saldžiai dumoja.
Bet šoko vėjas šuoliu staigiu:
Neša sniegą — jis paduko
Pilni medžiai baltų snaigių,
Bet šoko vėjas šuoliu staigiu.

III.

Lygus kelias. Rogės čiaužia,
Lengvai bėga juodberėlis
Vėsti krosniai prakurų.
Rogės' sėdi bernužėlis —
Botagėlis greta šliaužia.
Nors ir šalta, bet gražu —
Lygus kelias — rogės čiaužia,
Botagėlis greta šliaužia.

IV.

Juokias mėnuo už pušyno.
Mirga žvaigždės danguje.
Kaime dega žiburėliai.
Šuva miega budoje.
Kiškis snaudžia ant pusnyno —
Jam čia šilti patalėliai.
Juokias mėnuo už pušyno,
Kiškis snaudžia ant pusnyno.

Teneniai. 1925. X. 16.

Oscar Wilde'o galvojimas

(Iš "Lady Windermere's Fan")

Jei tu nori pasirodyti svietui geras, pasaulis reikalaus iš tavęs labai daug; jei — blogas, pasaulis nereikalaus tiek. Tai toksai optimizmo paikumas.

Šiandie atrodo, lyg žmonės žiurėtų į gyvenimą kaipo į spekuliaciją. Bet jis nėra spekuliacija. Jis yra sakramentas. Jo idealas yra Meilė. Jo purifikacija yra pasiaukavimas.

Rytoj aš apleidžiu Angliją. Paskutinį kartą mudu susitinkava, paskutinį kartą aš pažiuriu į tave. Vienai valandėlei musų gyvenimai susitiko — musų širdys pasilytėjo. Jos nebeturės daugiau susitikti bei pasilytėti. Sudiev, Magdalena.

Šiame pasaulyje yra dvi tragedijos: Viena, kada neatsieki to, ko trokšti; o antra, kada jį atsiekį. Pastaroji yra daug baisesnė, tai tikra tragedija. Bet man žingeidu girdėti, kad jinai nemyli tavęs. Kaip ilgai tu gali mylėti moterį, kuri nemylėjo tavęs, Cecil?

CECIL G. Moterį, kuri nemylėjo manęs? Oh, visą savo gyvenimą!

Patyrimas yra vardas, kurį kiekvienas duoda padarytoms savo klaidoms.

Kaip gaila, kad gyvenime mes gauname lekcijas, kuomet jau jos nebereikalingos mums.

Veikimas yra pirma tragedija gyvenime; žodžiai — antra. Žodžiai turbut baisesni; žodžiai be pasigalėjimo.

Mano brangi Windermere, manerai pirmą moralų.

Vertė **Vėjų Sesuo.**

VEIDRODYS.

Labai negražus vyras įeina ir žiuri į veidrodį, kaip jis išrodo.

—Kam tamsta žiuri į veidrodį, jei tik su pasipiktinimu tamsta gali savo atvaizdą matyti?

Negražus vyras atsako man: "Tamsta, sulyg nemirštamų '89 m. principų visi žmonės turi lygias tiesas; todėl aš turiu tiesą gyventi ir žiurėti į veidrodį; su pasigerėjimu, ar pasipiktinimu, tai mano dalykas."

Varde išminties aš buvau tikrai savo vietoj su ta pastaba; bet iš legalės pusės jis taip pat neklydo.

Vertė **Marcas Baukas.**

J. Žvelgunas.

EI, PRAAMŽIAU!..

Oi, šniokščia, užia
Krutinėj mano,
Audros baisiausios —
Skausmo sukeltos...
Širdyje liepsnos
Ilgėsiu dega!
Oi, žustu ašai
Tyruose vienas!...
Tyruose vienas
Ašai klajunas!...
Naktis tamsiausias
Žygiams aukoju!..
Širdį savąją —
Uolą granito! —
Prausiu kas rytą
Tyrų smiltimis...
Ei, Tu Praamžiau!...
Amžių valdove!...
Ramink manyje
Šelstančias audras!...
Ei, Tu Praamžiau!..
Budinki saulę
Mano širdyje!...
Ei, Tu Praamžiau!..

SANDARA

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
ANTHONY A. TULYS, Editor
K. J. PAULAUSKAS, Busi ness Manager.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS

Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi buti apmokama iš kalno. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50; Kanadoje ir kitur — $3.00. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:

"SANDARA"
327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Redakcijos straipsniai.

DARBAS BAIGIANT

Šiuomi pranešu Sandaierčiams ir skaitytojams, jog su šiuom numeriu baigiu savo darbą prie "Sandaros". Pasitraukiu nuo "Sandaros" Redaktoriaus pareigų materialių išrokavimų dėlei. Esu nusistatęs pasitraukti iš politikos ir pradėti praktikuotis savo profesijoje, kuri, manau, pilniau patenkins asmeninius mano reikalavimus. Mat, apart visuomeninių idėjų, viešojo veikimo, pas kai kuriuos musų yra ir individualės idėjos ir individualiai reikalavimai, kuriuos vengdami jaučiame savyje kokią tai tuštumą ir daromą sau skriaudą.

Kai kam gal išrodys prastai, kad neišlaukiau iki Sandaros seimo. Dėl to turiu pasakyti, jog nuo praeito musų seimo, praleidus žinomus trukšmelius redaktoriaus dėlei, aš sutikau pasilikti prie "Sandaros" tik laikinai, gaudamas iš Centro valdybos teisę pasitraukti nepažymėtu laiku, bile kada. O besirengiant prie naujo darbo, pasirodė, kad dėl mano asmeninės naudos yra geriausia pradėti kas nauja dabar. Tiek dėl to.

Išbuvau prie "Sandaros" daugiau, kaip pusantrų metų. Per tą laiką, kaip girdėti iš Sandariečių veikėjų, man pavyko musų organas, "Sandara", pastatyti pirmoj eilėje musų laikraščių. Šiandie palieku "Sandarą" visų mylimą ir mėgiamą laikraštį. Kad tas man pavyko atsiekti, tai daug nuopelno priklauso ir įvairių kolonijų uoliems musų veikėjams, kurie nemažai prigelbėjo man darbuotis.

Abelnai tariant, musų, lietuvių, spauda nėra dar pakilus iki to laipsnio, kur išlaikoma laikraštinė etika ir dora. Prie tokių gi aplinkybių yra sunku laikraštininkui, ir turinčiam geriausius norus, toli išsiskirti iš kitų. Vienok "Sandara", ypač paskutiniais mėnesiais, rimtumo, laikraštinės etikos ir kitais atžvilgiais buvo, jei ne pirmutinė, tai ir netoli nuo to musų lietuvių laikraštijoje.

Tenka pasidžiaugti tuo, kad aš turėjau laimės ir garbės redaguoti tos partijos organą, kuri nėra parsidavus nei juodajam, nei raudonajam internacionalui; kuri daugiau ar mažiau, yra išmokus pagerbti kiekvieną žmogų ir toleruoti priešingą mintį; o ypač kuri stato lietuvystę ir demokratybę pirmoj vietoj; kuri vienija lietuvius ir veda prie kulturingo susipratimo.

Praeitais metais suviršum "Sandara" laimėjo arti tukstančio naujų skaitytojų, iš kurių tarpo pusė yra pastoję garbingos musų partijos nariais. Tas gi parodo, kad ilgainiui Amerikos lietuviai pradeda suprasti ir įvertinti Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros kiltus principus ir stoti į jos eiles, kad galėjus drauge su senais Sandariečiais darbuotis Lietuvos ir savo gerovei.

Baigdamas noriu išreikšti širdingos padėkos Sandariečiams, kurie davė man progą pasidarbuoti priešakyje musų partijos, redaguojant jos organą, ir tiems, kurie rėmė mano nusistatymus ir bendradarbiavo.

ANTANAS A. TULYS,
"Sandaros" Redaktorius.

Apžvlga.

DAR ATSIRUGSTA "BENDRAS FRONTAS".

Vienas "Sandarietis" (spėjame, kad p. Sekys) ir dar rašo "Keleivyje" apie "bendrą frontą". Girdi,

"Sandaros" redaktorius A. Tulys gvoltu šaukė, kad Sandariečiai nesidėtų su socialistais".

O kas daugiau buvo daryti? Kur butų buvus sąmonė tylėti ir leisti tuliem laikraščiam suklaidinti Sandariečius? Juk kilus tai minčiai social-buržųjų laikraščiai kiek tik išmanė agitavo už "bendrą frontą". "Tėvynė" ir "Vienybė" iš karto pritarė "Naujienoms", o "Dirva" tylėjo, nežinodama ką sakyti. Todėl jei tik "Sandara" butų tylėjus, ar tarus žodį už "bendrą frontą", tai mes šiandie butumėm beturį tą "bendrą frontą".

Socialistai butų daug pasinaudoję iš to, o Sandariečiai butų nukentėję ir labai nukentėję. Tas buvo plačiai nurodyta ir dabar nėra reikalo pakartoti.

"VARPAS" NEBEISEIS.

Gerb. J. Laukis, buvęs "Varpo" redaktorius, pranešė mum laišku, kad "Varpas" nebemano daugiau išeidinėti. Reiškia Chicagos Sandariečiai vėl palieka be savo pakraipos laikraščio. Tiesa, paskutinėmis savo dienomis ir "Varpas" buvo pradėjęs pasirodyti Sandariečiams nesuprantamu savo nepamatuotu užsipuldinėjimu ant SLA. Bet laikui bėgant vis tik jis butų pergyvenęs tą savo ligą.

Gaila, kad Chicagos Sandariečiai tokioj milžiniškoj lietuvių kolonijoje negali išlaikyti savo laikraščio. Tai didelis chicagiečių apsileidimas.

RENGIAMASI PRIE VASARIO 16.

Bostono, Brooklyno, Newarko ir kitų kolonijų Sandariečiai rupestingai rengiasi iškilmingai pamnėti Vasario Šešioliktą, tai Lietuvos Neprigulmybės dieną.

Kaip jau raginome, tą dieną Sandariečiai privalėtų visoj Amerikoj, kur tik yra Sandaros kuopa, iškilmingiausiai paminėti ir prie to paskirti vienos dienos uždarbį Sandaros reikalams. kad pastaroji galėtų sekmingiau padėti Valstiečiams Liaudininkams kovoti prieš juodąjį klerikalizmą ir laimėti sekančius Seimo rinkimus.

RAŠYS LIETUVIAMS SIMFONIJĄ.

Išsikalbėjus su komp. Miku Petrausku apie musų, Lietuvių, įvairią kurybą, buvo ypač pabrėžta, kad mes neturime simfoninių kurinių. Toliau besikalbant, paaiškėjo, jog Mikas Petrauskas jau daras užmazgą simfonijai, sulyg Baranausko "Anykščių šilelio". Komp. Petrauskas sakė, kad jis "Anykščių šilelį" neimąs pilnuose detaluose, nededąs jį simfonijon kaipo vox humana, bet jį dedąs kaipo upą lietuvio meilės prie savo krašto, prisilaikydamas Baranausko gamtos gražumų savai muziklei iliustracijai. Pabaigęs savo koncertų maršrutą, Mikas Petruskas žada pasiieškoti patogią ir ramią vietą ir pagaminti simfoninės, dalinai programinės muzikos. Kompozitorius esąs prašytas dviejų Amerikos simfoninių orchestrų vadų ką nors sukurti simfonijai iš Lietuvių muzikos.

Dabar, kelinta savaitė gerb. kompozitorius gyvena pas pp. Bratėnus, So. Bostone, ir dirba sunkiai — rašo. Namo parėjęs kas vakarą jį randi knygyne prie stalo berašant.

Taigi, mes susilauksime iš šio kompozitoriaus ir daugiau gerų kurinių.

ATSIŽYMĖJĘS "LAISVĖS" REDAKTORIUS.

R. Mizara, "Laisvės" redaktorius, kartą buvo garsus žmogus ir užsitarnavo iš kariuomenės medalių. "Rimbas" (naujame šių metų 1 Nr.) turi įdėjęs tikrą jo atvaizdą, kuris yra sutrauktas tuo laiku, kaip Rokutis nešiojo kareivijos uniformą ir medalį prisisegęs.

Tame, žinoma, nėra nieko blogo, bet dabar neprošalį prisiminti, kad tas bolševikas nori nuduoti dideliu antimilitaristu.

KALBA NETIESĄ.

Klerikalų "Garsui" nepatinka, kad Valstiečių Liaudininkų iniciatyva iškilmingai paminėta Didž. Vilniaus Seimo jubilėjus. Jam nepatinka, kad iškilmėje dalyvavo Dr. J. Šliupas ir adv. Šleževičius. Esą anais metais Dr. Šliupas ir Šleževičius nesidarbavę lietuvystės naudai. Dargi sako, kad Šleževičius nedalyvavęs Vilniaus Seime.

Jei visame tiek težino ir nusimano to laikraščio redaktorius, tai gaila skaitytojų, kurie turi misti tokiais jo melais.

KAIP JIS ČIA DARYS?

Praeitą ar užpraeitą vasarą Lietuvos laikraščiai rašė, kad kun. Dagilis, Seimo narys, šaudęs į tuos, kurie nenorėjo klausyti jo prakalbos.

Dabar tas kunigėlis atvažiavo į Ameriką. Manome, kad jis čia bandys laikyti prakalbas. Matysime, kaip jis čia elgsis su tais, kurie nenorės klusyti jo "spyčių".

PATYS MELUOJA.

"Laisvės" apžvalgų rašytojai vadina kitus melagiais, o patys ant vietos meluoja. Jie teisindami p-lę Jeskevičiutę, rašo:

"Dabar, grudžio 31 d., 1925 m., "Sandaros" Redaktorius, p. Tulys, besiteisindamas, prisipažįsta kad jis pats nežinojo, ką jis tada rašė, o tik pakartojęs negarbingos atminties Zabulionio šmeižtus ir purvus ant Jeskevičiutės ir kitų bolševikų..."

Mes turime pasakyti, kad apie p-lę Jeskevičiutę rašė ne "Sandaros' 'redaktorius Tulys, o musų bendradarbis V. Ir pirmas straipsnys apie ją tilpo tuomet, kai p. Tulys buvo išvažiavęs su prakalbomis į Pittsburgą.

O ant galo, jei p. Zabulionis rašė tik "šmeižtus" ir "purvus" ant minimos panelės, tai kam ji tuomet neėmė žingsnio prieš p. Zabulionį, arba laikraštį, kuris tai talpino? Jei gi ji to nepadarė, tai mes turime tiesą pakartoti p. Zabulionio pastabas.

O kas dėl žinojimo, ar nežinojimo, tai mes turime pasakyti, kad tame atsitikime p. Zabulionis visada gali buti geresnis "autoritetas" už mumis, nes jis dirbo kartu su bolševikais, buvo tarpe bolševikų vadų ir todėl, mum rodos, turėjo jis žinoti, ką bolševikai veikia.

ATMENA "DĖDĘ ŠERNĄ"

Lietuvos mėnraštis "Trimitas", paskutinėje savo laidoje, turi įdėjęs J. Adomaičio-Šerno, arba "Dėdės Šerno", kaip jį amerikiečiai vadino, atvaizdą ir trumpą gyvenimo aprašymą. Tas laikraštis rokuoja, kad niekas kitas iš lietuvių rašytojų nėra parašęs taip daug raštų, kaip Šernas. Šernas Lietuvos atgimimo darbuotojas.

Amerikoje gyvendamas, Šernas Adomaitis daug pasidarbavo šviesdamas ir vienydamas lietuvius.

KO IŠMOKO LIETUVOJE.

Nesenai atvykęs iš Lietuvos, J. Butkus-Butkų Juzė, "naujojo meno studentas", parašė viešą laišką "Laisvės" redakcijai. Laiške žmogus nupasakoja, ką yra išmokęs Lietuvoje. Esą, ten jis išmokęs uteles ir blakes mušti (jo paties žodžiai).

Jei taip, tai gerb. Butkų Juzė padarė klaidą atvažiuodamas į šį kraštą. Nes čia nėra utelių ir blakių retai kur pasitaiko. Vadinasi vyras palieka be užsiėmimo. Gal tik dėl to jisai ir rašo tokius laiškus tam bolševikų laikraščiui. Na, vis tik geriau kad ir tokie laiškai rašyti, negu utelės mušti.

Be to tas Butkus rašo, kad jis "visą savo laiką pasislėpęs dirbo' 'ir todėl, esą, sunku kam sužinoti jo politinę liniją. Nėra ko stebėti, nes tokio užsiėmimo žmogui viešai pasirodyti butų ir nestetiška ir nehigijeniška.

Kadangi Butkų Juzė mano grįžti Lietuvon, tai jis nemanąs pasisakyti kokių plunksnų yra jis paukštis. Bet to ir nereikia: bolševikų dar nėra tiek tuščios makaulės, kaip p. Butkus sau įsivaizduoja; jie savo kamradą pažįsta iš autoriaus laiško tono.

Pikta akis.

Italų tauta yra labai tikinti, ytin sodiečiai ir beturčiai. Inteligentija, kaip ir visur, yra laisvamaniška arba indiferentiška (—tikyba neuszliimanti). Tačiau, kad tie tikintieji italai gintų kunigus ir papą, to nesimato.

Pagal istoriją, tai papa neteko politiškos valdžios 1870 metuose ne dėl bent kokio svetimos šalies užpuolimo ir nukariavimo papos kariumenės, bet del pačių — vietinių italų, tikinčiųjų tvirtų katalikų. Garibaldis tuose metuose Amerikoje pas New Yorką žvakutes liejęs, parkeliavo į Neapolį vienas, ir nuo Neapolio pėščias traukė ant Romos, ir iki pasiekiant Romą, Garibaldžio armija padidėjo iki 100,000 raudon-marškinių. Italai katalikai negalėjo taip staiga permainyti savo tikybos — nukaraiuti papą — tikybos galvą. Reikia daleisti tačiau, kad papa su savo kunigais buvo gyventojams įsiėdęs iki kaulo, kaip ir musų kunigai kad Lietuvoje dabar, tai užėjus momentui, italai paliuosavo kunigus nuo politikos ir kitokių karjerų, ir sugrąžino juos į bažnyčias. Jei italai butų buvę pagiežos apimti, tai jie butų pasekę Prancuzų Revoliucijos metodas. Istorija nerodo, kad bent vienas kunigas butų gyvastį praradęs Italijoj. Beje, italai norėjo patį papą pasigauti (Pijų IX), kuris persirėdęs į tarnaitę pabėgo iš Vatikano Paskiaus ir Italijos valdžia su tolerancija patikrino papos tik dvasinę valdžią su 3,500,000 lirų metinės algos.

Patys italai apie Pijų IX (devintąjį) kalbėjo įvairiai, gal delto, kad jis kaipo katalikų viršininkas elgėsi kaipo koks imperatorius su daugeliu ministerių, tarnų, valdininkų, ir toks Pijaus išdidumas, kaipo tarno-tarnų Dievo erzino italus ir Prancų korpusui apleidus Romą, italai sutvarkė Pijaus išdidumą.

Italai suskaitė Pijaus nelaimes su priedu "jettatore" (piktą akis) kaip ir paskutiniojo Rusijos caro. "Pikta" ir pas lietuvius yra pažįstama, butent jei pasislėpus ragana nužiurės karvę, tai pienas bus raudonas; arba kiaulė apsiparšavusi paršiukus nugula.

Bet italai priskaitė "piktąją akį" pačiam Pijui ir jos vengdavo. Kada Pijus važiuodavo Romos gatvėmis, tai romiečiai užsikreipdavo į kitą pusę, kad Pijaus akis jų nepamatytų, nes pamatymas reikšdavo nepasisekimą arba nelaimę. Tokią "piktą akį" turėjęs ir Leonas 13-tas, nes budavo pažiurės į kardinolą, tai po keletos dienų ar savaičių jau ir gieda "requiem aeternum". Prie Leono 13to labai mirdavo kardinolai.

Sicilijoje, kur tikybiškas fanatizmas pasiekė aukščiausio čiukurio, kur visokių prasižengėlių buvo didžiausis skaitlius, kur Sicilijos italai ir šiandien laikosi "kriminalų" vainiką, toje katalikiškiausioje saloje —sulyg tikinčiųjų įsivaizdinimų net ir vietiniai kunigai turėję "piktą akį", nuo kurių žmonės šalindavosi: — neklausydavo jų mišių, pamokslų, neleisdavo jiems krikštyti savo vaikų, neidavo pas tokius išpažinties.

Pijui 9-tam važinėjant Romos gatvėmis klaupdavo tiktai svetimšaliai; romiečiai bėgdavo į šalines gatves, kad Pijaus akis jų nenužvelgtų. Kartą Pijus nuvažiavo į Campanie (pietinę dalį Romos), kur italai rods suklaupė, bet kišeniuose, o moters po prijuostėmis, rodė Pijui nykštį tarp smiliaus ir didžiojo piršto — apsigynimui nuo Pijaus "piktos akies". Iškilmių dienose, kada Pijų nešdavo kedėje "sedia gestatore" iš Vatikano į šv. Petro baziliką, romėnai-miesčionys neidavo nė pažiurėti. Sodiečiai budavo labai susirupinę ir Pijui sodiejius palaiminus ir pagyrus jų stoną, atsakydavo: "Iš visko, ką laimino ir gyrė, greičiausiai bus fiasko".

1848 m. Italija kariavo su Austrija ir daug kur Italija vis laimėjo. Kaip tiktai Pijus 9tasis "palaimino' Italijos kariumenę, Austrai vis laimėjo.

Kartą per šv. Agnieškos atlaidą, Pijus laikė didžiasias mišias. Įlužo bažnyčios grindys ir daugelis žmonių užsidusino.

Kitą kartą Pijus nuėjo pašventinti Panelės Švenčiausios pavieksło. Sugriuvo žeglionės ir vienas iš darbininkų numirė.

Pijus sutarė pasimatyti su Neapoltianijos karalium Porto d'Anzo prieplaukoje. Ištiko audra ir siautė visą savaitę; pasimatymas neįvyko. Paskyrė kitą laiką pasimatymui, kaip iškilo revoliucija prieš Ispanijos karalienę.

Anglijos lordas C. susirgo. Pijus išgirdęs apie lordo susirgimą, nusiuntė anam "ypatingą palaiminimą" ir lordas tuojaus numirė.

Pijaus 9to meldimaisi buvo daugiausiai "nelaimingi". Jis meldėsi už Austriją prieš Prancją ir Italiją, prieš savo tėvynę ir brolius italus. Jis meldėsi vėl už Austriją prieš Prusiją, ir Prusija laimėjo. Jis meldėsi už Meksikos ciesorių Maksimilijoną, kurį meksikiečiai pagavę nušovė. Jis meldėsi už kunigaikščius Toskanijos, Modenos ir Parmos, kuriuos Piedmonto karalius nugalėjo ir išvijo. Jis meldėsi už Neapolio karalių prieš Garibaldį, kuris vos patį Pijų nepagavo. Jis meldėsi už Ispanijos karalienę, Izabelę, kurią numetė nuo trono maršalas Prima.

1868 m. Austrijos ambasadorius, grovas Crinelli, net mėnesius vilkino įteikimą savo paso Pijui. Galiausiai ėmėsi drąsos ir atliko vizitą, kaip po dviejų dienų numirė nuo apopleksijos.

Kardinol. d'Andrea supliekė Pijų politiniuose klausimuose ir užsitraukė Pijaus nemalonę. Kardinolas nuvyko Romon su tikslu susitaikinti su Pijum, ir po pasimatymui į dvi dieni pasimirė.

1868 m. gegužio mėnesyje, Pijui romiečiai parengė didelę parodą, iškaišydami miestą vainikais, tai "garbės vartais". Pijus atsisakė nuo dalyvumo, nes svieto susikimšime atsitikus kokiai nelaimei, jam vėl butų priskaitoma "pikta akis" (jettatore). Galiausiai davėsi persikalbėti ir apvažiavo Romą. Aaikštėje Piazza de Santi Apostoli buvo pastatyta didelė gipsinė stovyla Pijaus garbei, kaip vakare statula griuvo ir mirtinai primušė kelioliką žmonių.

1870 m. italai apskaitė Pijaus 9to visas padarytas nelaimes del jo "piktos akies" nužvelgimo laike 24 metų jo popiežiavimo ir nutarė sumažinti Pijaus funkcijas, o tuomi ir nelaimes.

Lietuva nuo visų popiežių laiminimų nieko nelaimėjo, o pralaimėjo veik viską.

Lietuva su papos agentais, kunigais, turi padaryti kaip italai padarė su Pijum 9-tu—daboti bažnyčias.

Dėlei tikybos gerovės ir kunigų pagarbos, bažnyčia turi buti atskirta nuo valstybės kaip Amerikoje.

P. Mikolainis.

LIETUVOS VALSTYBĖS GYVAVIMO BRUOŽAI.

(Tąsa)

Kauno jaunimas irgi tą patį dvasinį terorą pergyvena iš dvasiškijos pusės, bet čia kunigėliai, negalėdami veikti tiesioginiai, savo pragaištinga darbą, varo per šeimyną, sukiršindami tėvus prie vaikus.

Tas pats ir mokytojams, kurie nesutinka su krikščioniškaisiais. Ypatingai, tai vargas pradinių mokyklų mokytojams, kurie yra atiduoti klebonų priežiuron. Nepatikai klebonui, tave apskundė inspektoriui, o šis tave tampo iš vietos į vietą ir pagaliau atstato kaipo netinkanti mokytojauti. Esant švietimo darbo darbininkui tokioje padėtyje, aišku, kad negali dirbti taip atsidavęs savam darbui, kaip kad galėtų dirbti budamas tikras del rytojaus ir apsaugotas nuo blogos valios žmonių, o šiandien budamas laisvesnių pažiurų mokytojas, turi drebėti rytojaus laukdams, nes nežino, gal reikės atsisveikinti su savo mylimu darbu. Užtai tokiai padėčiai esant, švietimo darbas neina taip, kaip jis turėtų eiti. Dar iki šios dienos priverstino mokimosi nėra įvesta, o pas musų naujakurius kaimynus, jau kelinti metai, kaip gyveniman vykdoma. Mat ten ne dvasiškija viešpatauja, pav. Latvijoj, Estijoj ir k.

Kaip tenka iš kai kurių šaltinių nugirsti ir išvada iš dabar vedamosios uklėjimo linijos, jei tik ilgiau kademai paviešpataus, tai yra ateinančius Seimo rinkimus laimės, tai jaunuomenės auklėjimas busiąs jezuitams pavestas, nes jau ir šiandieną jezuitai laiko mokyklas Kaune ir kitur. Jezuitai turi Kaune atsistatę savo vienuolyną, iš kur yra ir bus siunčiamos vienuolių, gyvenimo dezirtyrų armijos jaunuomenės auklėti, tikriau pasakius mulkinti, fanatizuoti. Reiškia projektuojama ir mėginama Lietuvos gyvenimas atstatyti į viduramžius, į tuos praėjusius amžius, kurie praeities istorijos lapuose peli ir kuriuos XX amžio tautos, valstybės jau senai užmiršo ir iš jezuitų vergovės atsipalaidojo.

Žodžiu šiandiena jaunuomenė auklėjama ir švietimas tvarkomas nesveikais, tautai svetimais pagrindais, pagrindais, kuriuos kulturingos tautos jau senai nusikratė, o pas mus viskas atbulai, norima supelėjusią scholastiką iš grabo prikelti ir atiduoti į jos rankas Lietuvių likimas ir teveda dangaus karalystėn.

Bet iš antros šalies tenka konstatuoti faktas, kad jaunuomenė, jaunoji karta pradeda susiprasti, atsipeikėti iš jezuitiškų serenų žavinčių pažadų nežinybėje. Blaivėn pradeda žiurėt į dabarties ir ateities gyvenimą. Pradedama organizuotis, spiestis vienan frontan prieš juodąją "armiją". Nors kova sunki, vienok nereikia nusiminti, nes sutrunijusiai scholastikos mumijai gyvybės nebeįkvėps ir visos krikščioniškųjų pastangos susilauks "Don Kišoto" galo.

III.

Kad kalbėti apie Lietuvos ekonomiją, tenka prisiminti ir visos Europos dabartinę ekonominė padėtis, nes ir Lietuva su juo yra surišta. Jeigu prisižiurėsime arčiau Europos ekonominį gyvenimą, tai pamatysim, kad ir šiandieną dar veik visa Europa tebepergyvena ekonominį krizį, da daugelis valstybių negali ekonomiškai atsistatyti iš po Didžiojo Karo audrų, kuris visos Europos ekonominį gyvenimą buvo aukštyn kojoms apvertęs. Ypatingai šiandien yra paliestos ekonominio krizio Francuzija ir Lenkija, kurios nieku budu negali savo finansų pagerinti. Taigi turint prieš akis tokį Europos valstybių ekonominį krizį, aišku, kad ir Lietuvoj nekažką galima reikalauti ekonomikoj. Bet svarba ne tame, kad ir Lietuva po Didžiojo Karo negali tinkamai savo ekonominį gyvenimą sutvarkyti, o svarbu kokia linija ir kaip ekonominis gyvenimas yra tvarkomas ir vedamas. Tad trumpais bruožais ir pasistengsiu nucharakterizuoti Lietuvos ekonominę buklę.

Sąryšyj su praėjusių metų blogu derliu, neatsargia importo politika, musų valdžios netaupumu, per maža kreipimą domės ukio kulturon ir eksporto kontrolėn — Lietuvos ekonominė buklė priėjo lieptų galą. Šių metų pavasario, vasaros ir pirmų rudens mėnesių priekybos balansas buvo nepatogus, tai yra, daugiau įvežta, negu išvežta prekių, reiškia Lietuva turėjo daugiau išmesti svetimos valiutos užsienin, negu kad gaudavo, nes atsiskaitimas su užsieniu eina aukso valiuta, kuria musų litas paremtas, tai yra doleriai arba svarai. Tokiu budu pradėjo mažėti emisijos banke svetimos valiutos atsarga, kuri dar labiau pablogino kredito padėtį ir gręsia pačiam litui del jo pastovumo. Toki nenormalė finansų padėtis, tuoj atsiliepė blogai į užsienio ir vidaus priekybą, nes sumažėjo kreditas iki minimumo, o nesant kredito šių dienų ukis negali tinkamai vistytis ir plėstis, o turi merdėti. Kas pas mus dalinai ir atsitiko.

Pastaruoju laiku priekyba pradeda krypti geresnėn pusėn — jau išvežimas pradeda perviršyti įvežimą. Bet kaž kokio aktyvumo prekybos balanse negalima tikėtis ir ateityje. Didžiausia musų eksporto dalį sudaro ukio gaminias, butent, javai ir gyvuliai. Bet rudeniui šlapiam esant, kad ir buvo derlius geras, vienok daug supudė javų laukuose ir pačius grudus apgadino, taip kad šiemet derlius nukentėjo 25-20% savo vieneto. Bet vis delto geras išteklius atlikęs nuo suvartojimo vietoj išvežimui. Čia tenka prisiminti, kad šiemet visame pasauly žymiai geresnis derlius, negu praeitais metais, taigi negalima laukti kažkokių aukštų kaimų, o esant senoms kainoms, kad ir bus išvežama nemažai javų, bet vis delto nekaž kiek viršis įvežimą. Bet šiandieną pasaulinėj rinkoj žemam javų kainų lygiui esant, musų javų eksportas labai negyvas, veik ir negalimas, pav. spalio mėn. kviečių center. 23-30 litų rugių 2 lt., miežių 15-20 litų, linų sėmenis 36, o lapkričio mėn. kviečiai 26 lit. rug. 17 l., miež. 16 ir lin. sėm. 30. Šis kainų kritimas parodo eksporto gyvumą, bet čia ne tik pasaulinės rinkos kainų žemumas, turi neigiamos įtakos musų eksportui, taipgi ir stoka gyvų pinigų, o be to dar ir keliai, kurie šlapiam rudeniui esant labai blogi, kas taipgi apsunkina priekybą susisiekimu, nes sunku pristatyti prekes, kad ir artimiausion stotin.

Ne tik, kad praejusių metų blogas derlius pablogino ekonominę padėtį, taipgi ir importas, kurs nėra tinkamai sureguliuotas, nes privežta daug tokių prekių, kurios šiandie stovi neišperkamos, tai pasekmė per daug laisvo importo.

Taipgi ir valdžios netaupuma, kuri daug pinigų išmetė už nuo pirkdama užsieny atstovybėms namus, pav. Berlyne pirko namus už 2,000,000 litų, Paryžiuje 600,000 litų ir Washingtone, 90,000 dolerių, be kurių galėjo tuo tarpu pilnai apseiti, o kiek šiaip išleidžiama užsienin, pav. Luzano ir Briuselio dėrybos, kurios jokių vaisių nedavė ir kaip "Lietuva" rašė, kad iš jų ir nebuvo galima laukti, kokių nors vaisių, vienok siuntė delegaciją, o ar mažai kainavo, bet kur čia suskaičiuosi, nes ir tie užčiuopiami faktai rodo valdžios netaupumą ir nesiskaitimą su krašto ekonomija.

J. B.

(Bus daugiau)

NAUJI LEIDINIAI.

Gavome naują juokų ir satyros laikraštį 'Rimbą", Nr. 1, 1926. Pažymėtina, kad šis numeris yra labai gražiai atspausdintas ir talpina puikių originalių juokingų eilių, bei prozos. Ypatingai patraukiantis jo pieštas viršelis. Be to, "Rimbe" telpa visokių karikaturų bei paveikslų, kas žurnalą tinkamai paįvairina.

Kaina pavienio numerio 10c. Gaunamas 3 Bateman pl. So. Boston, Mass., taipgi "Sandaros" ofise.

DEL AIŠKUMO.

Gerb. Redakcija:

"Sandaros" num. 51, 1925, tilpo straipsnis, po antglaviu "Kokie žmonės mums peršami", kuriame kriminaliai šmeižiama mano asmuo. Ten įtariama kokie tai $1,500.00, kuriuos buk aš esu priėmusi nuo Zabulionio budama "komunistų sekretorium". Visų pirma aš niekuomet neesu buvusi komunistų sekretorium, o antra, yra bjaurus šmeižtas primesti man apgaudinėjimą žmonių.

Aš todel reikalauju, kad jųs atšauktumėte tą šmeižtą patalpindami (greitoj ateityj) jus laikraštin "Sandaron" š mano laišką. Priešingai aš busiu priversta ieškoti kitokių budų apgynimui savo vardo.

Su pagarba,

E. N. Jeskevičiutė

NUO REDAKCIJOS: Kap-lė E. N. Jeskevičiutė nori savo laišką patalpinti "Sandaroj", tai mes jį įdedame. Bet kodel ta panelė taip nepadarė tuomet, kai p. Zabulionis apie ją tą patį rašė kitam laikraštyj?

WORCESTER, MASS.

Komp. Petrausko koncertas.

Sausio 17 d., nedėlioj, kaip 7:30 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott st., bus didelis koncertas Miko Petrausko. Apart kompozitoriaus, girdėjau, dalyvaus ir vietinių dainininkų. Worcesterio lietuviai nekantriai laukia to koncerto.

Reporteris.

PRANEŠIMAS

2-ro Apskričio Kuopoms.

ALT. Sandaros 2-ras Apskritys rengia metinį balių. Sandaros namo naudai vasario 6 d., Venta Hall, 103 Green st., Waterbury, Conn.

Gerb. Sandariečiai, kad turėtume geras pasekmes iš rengimo baliaus, yra reikalingas visų kuopų tinkamas pasidarbavimas. Parduoti iš kalno ko daugiausia tikietų. Tinkamai išgarsinti, ir visiems skaitlingai atsilankyti ant baliaus ir kitus paraginti. Jei visi energingai pasidarbuosime tai ir nauda turėsime. Šiuomi ir kviečiame visas gerb. kuopas ir narius skaitlingai dalyvauti šiame baliuje.

2-ro Apskr. Valdyba.

PASTABA.

"Sandaros" 53 num. tulas Žinių Rinkėjas, padaręs pastabų "aVrpo" bendradarbiui, sako: "Ar ne bus tik Sekio, Pėžos, rBijuno Traicė, kurie labai norėtų Sandarą apversti aukštyn kojom". Gerai, kad "Sandara" publikuoja J. Sekio ir J. Pėžos "norus", bet dar but geriau, kad vietoj tuščių žodžių įrodytų, kame ir kur pastebima J. S. ir J. P. norai Sandarą apversti aukštyn kojom? O po tam leisti J. Sekiui ir J. Pėžai per "Sand." tame dalyke pakalbėti

Juk musų organas "Sandara" ir yra tam leidžiamas, kad bėgančius reikalus visapusiškai išgvildenti.

Jonas Pėža

STRAIPSNIS 1.

APRŪPINIMAS MOTINOS.

Gyvybė, sveikata ir sveikas kudikio išsivystymas priklauso daugumoje nuo sveikatos ir apsaugojimo motinos. Motina gali pažeisti kudikį, kurį ji nešioja lygiai pirm devynių mėnesių prieš gimdymą, kaip ir devynius mėnesius po. Kudikio išgyvenimo proga priklauso nuo šeimynos uždarbių, tėvų sveikatos ir teisingo gyvenimo, apsaugojimo nešėčios motinos nuo persidirbimo, nedapenėjimo, ir rupesčių, nuo motinos gero prižiurėjimo laike neštumo ir gimdymo, pasilsėjimo, palaikymo penėjimo iš krutų, ir supratlyvos motiniškos priežiuros namuose.

Daugiau pusės tų kudikių, kurie miršta pirmame mete savo amžiaus, miršta iš priežasčių sąlygų, kurios esti pas motinas. 1916 metais surašyme daugiau kaip 70 nuošimčių Suvienytų Valstijų gyventojų, buvo daugiau kaip 75,000 mirčių kudikių jaunesnių nei vienas mėnuo (jie sudarė 45.9 nuošimtį visų kudikių mirčių). Didžiuma šitų kudikių buvo tokie, kurie gimė silpni delei ligų ar sužeidimų. Ne kurie iš jų mirė delto, kad motinos nežinojo kaip apsaugoti savo krutų pieną arba nesuprato svarbos penėjimo krutimis. Šitie kudikiai buvo bereikalinga auka ignorancijai ir blogoms gyvenimo sąlygoms.

Motinos apsaugojimas nebegalimas išvengti. Aikvojimas gyvasčių prie gimdymo turį buti sustabdytas, nes kiekvienas naujagimis yra netik busiantis piletis, bet tos pačios sąlygos kurios numarina pusę mirštančių kudikių kasmet, gadina sveikatai ir gyvybei tų, kurie išlieka gyvi, ir reikia kreipti domę ne į tuos, kurie jau mirė, bet į tuos, kurie gyvena.

—o—

MOTINYSTĖS ATSAKOMYBĖ.

Tukstančiai kudikių kasmet miršta nuo apleidimo. Jie šiandien galėtų buti gyvi — sveiki ir linksmi— jei jais butų buvę tinkamai rupintasi. Kas kaltas? Suprantama kad ne kudikis. Taigi atsakomybė priklauso tiem kurių pareiga yra žiurėti, kad viskas kas galima butų buvęs padaryta — pirma lygiai kaip ir paskui gimimo — kad apsaugojus kudikio sveikatą ir gyvybę.

Paprastai motina yra kaltinama už netinkamą kudikio priežiurą. Kai kada ji užsipelno šitos kritikos, bet daugeli sykių ir ne. Tėvas daugely atvėjų yra lygiai kaltas, o kai kada jis tik vienas ir tėra kaltas už kudikio apleidima, arba ir mirtį. Bet nepaisykite kas kaltas — vistiek kudikis turi nukentėti. Ar tą gali skaityit teisingu apsiėjimu su kudikiu? Žinoma, kad ne.

Todel del žmonijos labo bukite žmoniški ir duokite savo kudikiui teisingą progą gyventi butį sverku ir linksmu, kad galėtų vėliau netik pats savaimi pasirupinti, bet aprupinti gali but ir tėvą ir motiną. Atminkite, kad jusų kudikis nieko negalėjo sakyti nei už nei prieš atėjimą į šį pasaulį — jus jį čionai įvedėte — taigi duokite jam dabar progos.

—o—

Tukstančiai ir tukstančiai kudikių reikalauja ypatingos globos metuose tarp keturių ir šešiolikos. Jiems ypač reikalinga valgių, kurie maistingi. Jie reikalauja maisto, kuris padarys juos stipriais ir vikriais, kad stambus butų prieš ligas. Tėvams tokių kudikių yra stipriai rekomenduojamas Borden's Eagle Brand Pienas. Budamas puikiausiu pienu sumaišytu su geriausiu cukrumi moksliškai jis negelbsti nedapenėtiem kudikaim greitai atsigauti ir augti svaryn, kas reikalinga svejkatai ir stiprybei.

—o—

Skaitvk šitus straipsnius kas savaitę atydžiai ir pasidėk juos ateičiai.

JAU IŠĖJO EKSTRA GRAŽUS

"RIMBAS"

JUOKŲ IR SATYROS LAIKRAŠTIS

Sausio, 1926, leidinys.

Kaina tik 10c. už kopiją,

prenumerata $1 metams.

Bum-ta,
Bum-ta,
Bum-bum-bum,
Maišos žemė
su dangum.
Jau gaus kailin
visas svietas, —
Vėl išėjo
RIMBAS kietas.

"RIMBAS"

3 BATEMAN PLACE SO. BOSTON, MASS.

Skaitykite šias KNYGAS

Knygos tai yra žmonijos mokslas. Žmogus skaitydamas knygas ar tai mokykloj ar tai namuose gauna apšvietimą ir atrandamą tinkamą savo gyvenimui kelią. Tad skaitykite šias knygas.

ŽMOGAUS PEREIGOS, puiki knyga, kurią skiekviena privalo perskaityti. Knyga 245 puslapių, kaina $1.00

KELIONĖ APIE PASAULĮ per 80 dienų. Ši knyga 238 puslapių su daugybe paveikslų. Tai neapsakomai puikus skaitymas, kaina tik $1.00

PALYDOVAS. Knyga 110 puslapių, su Lietuvos žemlapiu ir Kauno miesto planu. Joje pažymėta visa Lietuvos tvarka ir visos valdiškos įstaigos. Tą knygą kiekvienas privalo įsigyti kuris tik nori susipažinti su Lietuva. Kaina ..... 50c.

MAGARYČIOS. Tai puiki Feljetonų Knyga 144 puslapių. Joje telpa daugybė juokingų skaitymų, kaina 75c

KLYSTANTIS LAPAS. Tai gražių eilių ir dainų knyga, gauta iš Lietuvos. Parašė Pr. Budvytis. Kaina ..... 50c.

Šių visų knygų kaina $3.75. Bet kuris ims visas, tai gaus už $3.00.

Turime daugybę ir kitokių visokių knygų. Reikalaukite musų katalogo.

Sandaros knygynas

SANDARA 327 E Street, So. Boston, Mass

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mei laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo dėl vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

D CABITT.

160 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Naujų Mokslo Vadovėlių

"Vienybės" Knygyne gaunami šie nauji, Lietuvoje išleisti, įvairus mokslo vadovėliai:

1. LIETUVIŲ LITERATUROS VADOVĖLIS. Parašė V. Zajančkauskas, išleistas Vilniuje 1925 m. $1.00

2. LIETUVIŲ DAINOS. Vidurinėms Mokykloms Vadovėlis, parašė M. Biržiška $1.50

4. SKAITYMAI Lietuvių Kalboms Pamokoms. Vadovėlis išsilavinti geriau lietuvių kalbą vartoti. P. Klimas .. $1.25

5. LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. J. Damijonaičio, kaina ..... 75c.

6. VEDYBA. Praktiškas šeimininkėms vadovas. Nauja, 280 puslapių, apdaryta, Lietuvoje 1925 metais išleista šeimininkėms knyga $2.50

VIENYBĖ

193 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Lietuviai Amerikoje

RACINE, WIS.
Musų veikimas.

SLA. 100 kuopa laikė metinį susirinkimą sausio 3 d., 2 val. po pietų, LD. Kliube. Kuopa tvirtai stovi, turi iždė pinigų $318 ir 83 narius. Valdyba šiems metams išrinkta beveik visa iš Sandariečių. Praeitą mėnesį nuominuojanti Centro valdybą didžiuma balsų gavo dabartinė P. S. vieną balsą gavo ir "juodas arklys", tegul sveikas jodinėja! Nutarta atsimesti nuo bolševikų išsvajoto draugijų saryšio, pakelta valdybai algos, ruoš nariams dykai vakarienę, rengs vakarą su programu ir šokiais. Išrinkta penki atstovai į 10-to apskričio suvažiavimą.

Gruodžio 24 d. kučių vakare Jaunų Lietuvaičių Choras Vaikų Mokyklėlė ir Sandaros 35 kuopa, drauge visi, papuošė Kalėdų eglaitę, užsiprašė gerąjį senelį su dovanomis ir teikė vakarienę. Iš vaikučių buvo paskirta komisija, kuri viską priruošė. Julė Margiutė, Ona Gliebiutė, Juzė Gelumbauskaitė, Pranė Grimalytė, Ona Žilevičiutė, E. Margiutė ir Vinciukas Vaitas. Broliai Vijunai aukavo eglaitę ir saldainių, Agne Bereniutė skolino puošalus, Matas Matkus, Sandaros Pirm. 35 kps. atstovavo senelį, atnešė daug dudų, keletą dėžių saldainių ir pilnas tarbas smulkių saldainių. Atėjus seneliui į vidų, visi nutilo, pradėjo dainuoti Kalėdų daineles, už tai visi vaikučiai ir mergelės, kurių dalyvavo 40, gavo dovanėlių prieš vakarienę ir po sulaukimui senelio. Šokta ir žaista iki 11 val. nakties.

T.M.D. 121 kuopos susirinkimas įvyko gruodžio 18 d., L. D. kliube išrinkta valdyba, nutarta ruošti vakaras su programu ir šokiais. Prie mus buvo per kelis metus kleckininkas, kuris tešlę belipydamas sumanė tautininkų kuopas prilipinti prie komunistų. Per neapsižiurėjimą ir TMD. 121 kuopi ir SLA. 100 kpa ir net LD. Kliubo buvo be pritraukę, bet visos tos kuopos apsižiurėję su kuo turi reikalą atsimetė ir pats lipintojas mus apleido.

Tolimesnio musų veikimo planai šie:

LD. Kliubas sausio 17 d. 2 val. po pietų Turner salėje ruošia programą ir šokius. Kviečiame vietos ir apielinkės lietuviai atsilankyti, bus linksmas vakarėlis. Sandariečiai drauge su kitais ruoš vasario 16 d. paminėjimą pirm 16 d. ar po to, kada įvyks parengimas, bus pranešta vėliaus, apie busiantį svarbų paminėjimą Lietuvos Nepriklausomybės apsiskelbimo.

Vietiniai komunistai norėjo bolševikų teatrą pradėti lavintis, nevyko ir darbas iširo. Vietiniai žydelio Kristaus sekėjai parapijonys. Sausio 3 d. savo salėje, sako, draskė išmokėtus bažnyčios morgedžius, Jie turi tiesą mokėti svetimą vyskupo nuosavybę ir išmokėjus didžiuojasi, vargšai, jog ji ne savo protu gyvena. Nesuprantu nei to reikalo, kad bažnyčios namai užrašyti vyskupui ir tas dievnamis ne jų, o vyskupo. Labai tinka priežodis. "Kvailą ir bažnyčioje peša", nes jie tokiais yra.

Su darbais čia nepergeriausiai, daugumas metinių darbininkų turi viltį, kad pavasarį darbai pagerėsia

Mes Racinio lietuviai turime "Baltąją Mešką", "Pasiutusį Vabalą", "Meškininką", "Trijų Pėdų Milžiną" ir per apskritus metus veseliją. Dar ne viskas, kitą syk pasakysiu daugiau ko mes turim ir kas prie mus randasi.

M. Kasparaitis.

GREENFIELD, MASS.

Per Kalėdas čia vienas lietuvis, pasigėręs, sudaužė kito lietuvio pečių. Paskui, parėjęs namo primušė pačią. Policija atvažiavus, rado abudu gulint pasigėrusius. Kadangi ta šeimyna tuo policijai yra gerai žinoma, todel policija negabeno jos nuovadon.

Kitas lietuvis suareštuotas už munšaino darymą. Daug "naminėlės" policistai išsivežė iš jo namų.

Labai gaila, kad lietuviai pradėjo taip girtuokliauti.

T. B.

AMSTERDAM, N. Y.

Lietuviai atsižymi sporte.

Čionai Lietuvių Kliubas turi sutvėręs iš čia augusių jaunuolių Basket bolės "tymą", kuris kaip praeitais metais, taip ir šiais labai pasižymi rungtynėse šiemet lošė jau tris kartus ir visus tris laimėjo. Paskutiniam susirėmime daugiausiai pasižymėjo V. Staniulis, B. Miknaitis. Kiti taip pat gerai pasirodė Rungtynėse dalyvavo šie sportai: J. Staknis, rf., V. Staniulis, lf., J. Jakaitis, u., V. Staniulis, c., B. Miknaitis, rg., J. Ridingas, lg.

Amsterdamo bolės sportininkai norėtų turėti rungtynes su kitų kolionijų lietuviais sportininkais. Jie galėtų kitur nuvažiuoti, arba kiti pas juos atvažiuoti, sulyg susitarimo. Norintieji su jais žaisti prašomi kreiptis sekančiu jų manadžeriaus adresu: Mr. J. Acas, 17 Liberty st., Amsterdam, N. Y.

PITTSBURGH, PA.

Kaip buvo garsinta "Sandaroj", L. Kapinių metinis mitingas neįvyko del tam tikrų priežasčių. Todel šiuomi pranešu, kad antru kartu yra šaukiamas nedėlios vakare, kaip 7 v. 30 m. sausio 17tą 1926 metų, L. M. D. Name. Visi šėrininkai malonėsit dalyvauti.

J. Virbickas.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburge labai atšalo oras ir Kalėdos buvo labai šaltos. Daugelis sako, kad Kalėdos visai lietuviškos, nes šaltos ir 3 dienos šventos. Kalėdos buvo pėtnyčioj, tai fabrikai nė subatoj nedirbo, tai ir buvo trys dienos šventos, o kaip paipmiliečiams (National Tube Co.), tai net trys nedėlios "kalėdų" ir kaž kada dar pradės dirbti.

Per Kalėdas buvo atvažiavęs S. V. kasierius Malon paviešėti į namus. Mat jis yra pittsburgietis. Vagiliai tuoj norėjo pavogti jo automobilių. Žinoma, vagių visur yra, tas nesvarbu, bet svarbu, kad tais vagiais buvo lietuvių vaikai, tai J. Kungiuks ir F. Gricius, abu čia gimę ir abu karštų katalikų vaikai (ne kokių "nezaležninkų", ar bedievių, bet karštų Kazeno parapijonų). Bet nelaimė, tuoj sugriebė ir į šaltąją sukišo. Kungis išbeluotas, o Gricius tebesėdi iki teismui.

Pittsburgietis.

DIDELĖ NELAIMĖ NAUJŲ METŲ NAKTĮ.

PITTSBURGH, PA. N. S., Carnegie Steel kompanijos McCutcheon Mills inžinas sprogo, kaip 3:30 naktį. Inžinui sprogstant sudraskė taip vadinamą Fly Wheel į kelius šmotus. Vienas šmotas išlindo per stogą ir, iškildamas augštyn apie 2000 pėdų, nulėkęs du skvėrus, krisdamas žemyn sudraskė tris namus, užmušdamas vieną vaikiuką 4 metų amžiaus ir sužeidė labai sunkiai vieną moterį, kuri yra kritiškame padėjime. Manoma, kad ji mirs. Taipgi sužeidė ir 3 vyrus, bet manoma, kad jie visi pasveiks. Tas šmotas geležies sverią 5000 svarų. Dirbtuvės du darbininkai sužeisti, bet lengvai. Inžinui sprogstant, darbininkų buvo dirbtuvėje apie 500, kurie ten dirba, ir visi turėjo baisų išgąstį. Keletas darbininkų apmirė iš baimės. Sugadintų namų nuostoliai siekia lig 11,000. Dirbtuvei blėdies pridaryta ligi $89,000; iš viso nuostolių pridaryta lig 100,000 dolerių. Priežastis inžino sprogimo buvo ta: garo, reguliatorius sugedo ir inžinas pradėjo greitai suktis, kuris sukos apie 9.00 į minutą ir per greitą sukimasi nedalaikė ir sprogo. Inžinierius nebegalėjo prieiti užsukti garo, bėgo greitai prie taip vadinamo safety stop valve, bet toji buvo sugadinta ir jokiu budu inžinieriaus negalėjo garo sulaikyti.

MAISTAS, KURĮ JUSŲ VAIKAI VISUOMET TURI GAUTI.

Atvykus jusų vaikams į pasaulį, pirmuoju maistu jus davėte pieną. Pieną valgė kasdieną. Todel ir dabar nieko geresnio nėra, kaip duoti tą patį maistą. Standard ar Challenge kondensuotas pienas yra tik grynas pienas ir cukrus, o suteiks jusų vaikams tą sotumą, kuris jiems reikalingas. Daktarai patyrė, kad kondensuotas pienas yra brangus maistas subudavojimui vaikų sveikatos.

Duokite jiems tą pieną pudinguose, košelėse, skystimuose, keiksuose ir pyragaičiuose. Jei mėgsta šokoladą ar koko, vartokit Standard ar Challenge Pieną. Tepkite ant duonos. Duokite kaip jie mėgsta. Jei mėgsti kavą, vartok tą pieną. Bus kitoks skonis.

DYKAI

Taupydami leibelius blėšiniu, gaunate brangių dovanų. Pavyzdžiu, galite gauti 8 šmotų setą peilių virtuvei, kokį matot ant paveikslo, už 250 leibelių. Tas setas jums nekainuos nei cento. Viską ką jus turite darvt yra taupyti leibelius nuo blėšinių. Atsilankykite į arčiausią dovanų krautuvę ir apžiurėkite daugybę ten išstatytų dovanų. Ten rasit ką naudingo jusu namams.

TAUPYKIT LEIBELIUS DEL BRANGIŲ DOVANŲ

PREMIJŲ KRAUTUVĖS

Musų Bostono Premijų krautuvė randasi:
89 Friend St. arti Haymarket Stq

KITOS PREMIJŲ KRAUTUVĖS

FALL, RIVER, MASS.
14 — 3rd Street
netoli Bedford St.

BRIDGEPORT, CONN.
105 Congress Street
netoli Main Street

NEW HAVEN, CONN.
105 Temple Street
netoli Crown St.

PROVIDENCE, R. I.
49 Aborn Street
netoli Washington St.

B. F. Kubilius.

Puolimas ir kilimas pinigų.

Pabaiga

Reiškia, kad žmogus nieko nelaimėjo betaupinant, bet pralaimėjo, nes jo 300 dolerių 1920 metais, turėjo mažesnę vertę, nei 100 dolerių 1896. Šis žmogus ne vien, kad jis buvo apgautas su nuošimčias, bet jis buvo apgautas visa suma, ir jis buvo apgautas per piniginę sistemą, ne per ką kitą. Tai yra tikrai vagiškumas ir didelė neteisybė, kuri neturtingus žmones ir neišmanėlius kas kartą apgauna. Bet šioji nedora sistema piniginiame skaitliuje apgauna ir mokytus ir turtingus. Daug yra pavyzdžių kapitalas bijo sau padaryti reformą, kurioje galėtų pakenkti jo bujojimui. Pagalios ekonomiš pereitų dvidešimt metų. Tuom pačiu kartu, tasai žmogelis praleidęs visus savo pinigus ir nieko gero nei nupirkęs, pradeda keitį ir peikti aukštas prekių kainas. O nežino, kad jo doleris pasiliko beveik be vertės.

Gal tulas mano, kad jis pirks boną ir bonas užlaikys savo vertę. Ne! Bonai — nežiurint kokie jie yra, jie taipgi yra paveldėjai dolerio, kuris padaro boną beveik be vertės, jei doleris puola. Pavyzdžiui žmogus pirko 1908 metais bonų už 50,000 dolerių. Bet 1920 metais doleris buvo nupuolęs iki 72 centų, bet jo bonai nepuolė, nei gi kilo; jis gavo tuos pačius 50,000 dolerius. Tačiau pagal teisybę tasai žmogus turėjo gauti ne 50,000 dolerių, bet 120.000, 1920 metais. Čia aiškiai parodo, kad doleris susimažino, o jo bonai nepakilo, ir tasai žmogelis buvo nuskriaustas baisiai daug. Tokiu budu bonai nėra uždarbis, kuomet pinigai - doleriai mažino savo vertę. Tiesa, bonas užtikrina nuošimtį ir pinigas nepražuvo įdėtas, tačiau bonai kitokiu budu sunaikina žmogaus turtą, jei pinigai nupuldinėja savo vertę. Tuom kartu, visi "stockholderiai" arba šėrininkai uždirba, nes bonams bepuolant žemyn duoda progą šėrininkams pelnyti. O kada šėrai puola, tada bonai kyla, ir tie kurie turi pinigus įdėtus į bonus dabartinė sistema pinigų yra daugiau nieko, kaip tik gemblerystė. Reiškia tą, kada kainos ant visų prekių kyla, bonai puola ir pasilieka be vertės. Tasai atsitikimas puolimo bonų daug Amerikoje ir Europoje nuskriaudė žmonių pereitais šešiais metais, ypač Austrijoj. Tenai nekurie profesoriai iš Maskvos nuvažiavo studijuoti į Vienną tik po karei. Bunant ten jie neįdėjo savo pinigus į šėrus, bet į bonus, nes tuom kart valdžia išleisdinėjo bonus. Po kiek laiko, pinigai nupuolė ir jų bonai liko be vertės. Nekurie iš jų pasiliko amžini ubagai. Tokių pavyzdžių čia ir Europoje yra šimtai.

Vagis doleris pavagia ne vien žmogaus turtą, bet ir padaro didelę socialę neteisybę. Ir ant tiek Amerikoje tas doleris pridirbo nesmagumų, kad profesorius W. I. King — vienas iš gabiausių ekonomistų Amerikoje pareiškė Washingtone valdžiai, kad keturisdešimts bilionų dolerių per pastarius šešis metus buvo vienokiu ar kitokiu budu pavogta pinigų nuo nekaltų žmonių. Ir apie tai nei vienas laikraštis nepaminėjo nė vienu žodžiu. Jei tai butų atsitikę aktuališkame vogime per banditus, didžiausios špaltos butų rašoma apie vagystę. Nes doleris, kuomet vagia nieko niekas negali pasakyti, nes nėra pamato sakymui — kalbėk prieš dolerį — drauge kalbėk prieš piniginę sistemą ir dabartinį surėdymą.

Socialė neteisybė yra pirmutinė nedora, ir iš jos daug kitų nedorų darbų pareina nuo blogo ekonominio sutvarkymo. Ne tik skolintojai prakiša skolininkams, bet skolininkai prakiša skolintojams, jei jie varo biznį ant ilgų metų. Vieną kartą vieni praranda, o kitą kartą kiti. Tačiau tas nėra teisybė, nes žmogus dažnai nėra užtikrintas su pinigine verte, tokiu budu jis saugojasi nuo padarymo ant daug metų bile jokių kontraktų. Tas prisibijojimas dažnai sugaišina daug triuso ir pražudo pelną, kuris butų buvęs geras kreditoriui ir kraštui. Čia turiu omenyje Henry Fordo derybas su Jung. Valstijų valdžia apie Mousul Shulls, kurias jis norėjo išnuomuoti ant 99 metų, bet jis nesutiko su valdžia, ne ji jam negarantavo pastovų dolerį; todel Fordas atsisakė nuo paėmimo tų laukų. Ir iš tos priežasties, Amerikos Respublikos biznis daug daugiau nukentėjo, nes toksai gabus biznierius, kaip Fordas butų pats padaręs pinigų ant įdėtų pinigų ir drauge žmonės butų uždirbę bedirbdami pas jį. Dabar tie laukai stovi tušti ir jokio pelno nei šaliai nei žmonėms neatneša. Tokių incidentų kaip su p. Fordu yra daug tarpe stambių bizinerių ir valdžios, kuri užlaiko šią piniginę sistemą.

Dabar koki planai yra, kad padarius postovią finansinę sistemą? Vienas planas yra toksai: kontroliavimas kredito per įstaigą. Tiesa, amerikoniškas doleris dabar yra kontroliuojamas per federalę sistemą bankų. Reikia duoti žodį garbės, kad dabartiniu laiku federalė sezono sistema kontroliuoja piniginį kreditą, tačiau tasai kontroliavimas nėra geras. Jis yra surištas liuosai su įstatymais, kurie nevaržo dolerio kilimo ir puolimo. Pagalios šią sistemą galima sutvirtinti per tam tikrus įstatymus; bet vargiai tas galės įvykti, nes tos bankos ir tie kapitalistai daug sau pelno daro iš šios netikusios sistemos. Jie bus priešingi bile kokiai reformai, taip kaip jie buvo priešingi kuomet auksо valiutą buvo įvedama 1864 metais. Tačiau jei piliečiai darys pastangas reformuoti, reformą galės įvykdinti.

Kitas planas yra, kad doleris butų pastovus, reikia padaryti dolerio vienetą, kad jis niekad nei pultų, nei kiltų. Taip kaip yra su visokiomis mieromis, kaip tai su svarais, uncijomis, kilovatais. Jie niekad nesimaino, ir nesimaino delto, kad jie yra kontroliuojami per tam tikrą įstatymą ir pagal susitarimą tarp tautinio įstatymo. Šis planas gal visiškai neatsakys į reformą piniginę, tačiau veiks.

Trečias planas yra, kad doleris butų ne vien vieneta, bet kad ir jo išeiga į žmones butų kontroliuojama. Reiškia, kad bile kada randasi daug ar per daug aukso šalyje, tasai auksas butų kontroliuojamas per tam tikrą įstatymą. Reiškia jei yra perdaug šalyje aukso, jis turi buti neišleidžiamas į marketą, bet privalo gulėti mintoje. Dabar taip nėra. Kiek aukso atėjo, tiek ant jo yra daroma popierinių pinigų, negu yra aukso mintoje.

Ketvirtas planas yra, kuris butų geriausiu, tai turi buti įsteigta tarptautinė finansinė sistema, per kurią dolerių, sterlingų, frankų, etc., kaina butų kontroliuojama. Jau yra pagaminti planai pereitais metais Genevos konferencijoje. Bet iki šiol dar niekas tų planų per daug nesvarstė, nes stambus mistai kartas nuo karto apie tai rašo ir sako žmonėms, kad daug vargų butų prašalinta jei piniginė sistema butų pastatyta ant techniškų planų. Bet kaip mes ne kalbėsime, finansinė reforma turės buti įvykinta, kuri pagerins žmonių santaiką ir suteiks žmonėms ramesnį ir kiltesnį gyvenimą. Yra viltis, kad finansinė sistema prašalins kares ir tautų ginčus, kurie iki šiol buvo.

Užbaigdams patariu savo skaitytojui nepaliauti skaityt ekonomines žinias.

MOTERŲ SKYRIUS

MOTERYS APSILEIDĘ.

Worcestery merginos buvo suorganizavę Sandaros moterų bei merginų kuopą praeitą vasarą. Bet dabar nieko nebesigirdėti, kas pasidarė su ta kuopa, ko ji taip tyli? Worcestery, rodos, yra veiklių merginų ir moterų, kaip Montviliutė, Raukšytė Juzėnaitė ir k. Taip pat yra ir moterų veiklių, kaip Kriaučialienė ir k. Tad kodel, moterys ir merginos, esate taip apsileidusios?

B-a-ba.

KUR UNĖ BABINSKAITĖ?

Girdėjau, kad Unė Babinskaitė esanti įėjus į Amerikos krutamųjų paveikslų artistų tarpą. Ar tiesa? Jei taip, ta kodel ji taip pamiršo lietuvius ir nieko apie save jiem neprašeša?

Pirmiau p-lė Babinskaitė daug rašydavo į lietuvių laikraščius. Kodėl ji dabar neberašo? Aš norėčiau išgirsti apie ją.

Jos Draugė.

REIKIA EITI ANT LEDO.

Išeiti ant ledo pačiaužyti yra labai sveika. Pakvėpuoti tyro žiemos oro (tik nereikia buti išsižiojus, reikia kvėpuoti per nosį, nes šaltas oras per burną traukti į plaučius yra labai nesveika) ir gerai prasimankštai. Pačiužinėjus kokias 3 valandas, jautiesi lyg naujai užgimus. O, taip gerai jautiesi!

Ypač patartina čiaužyt toms, kurios per dienas sėdi ofisuose bei mokyklose.

Pittsburgo veikėja.

REIKIA SAUGOTIS SENMERGYSTĖS.

Merginai palikti senmerge yra labai lengva, jei tik ji bus neatsargi. Merginos iki kokiai 21me tų labai daug apie savo mano ir tikisi kažin kokį vyrą gauti. Na, ir ieško gero vyro. Bet praėjus tam amžiui, pasidaro daug mažiau progų; o vėliau dar mažiau ir taip nepasijunti, kaip pasilieki senmerge.

O palikti senmerge yra negražu ir pačiai negerai. Kol jauna, tai visi tave myli, gerbia, ir bėgioja apie tave; tau smagu, gera ir visada malonu. Bet ką kitą patirsti, sulaukus, sakysime, kokį 25 metų amžiaus. Mergina sulaukus tų metų jau nebeatkreipia domės, atsiprašant, nei senbernių (mat senberniai keisti ir jie galvoja tik apie "šešiolikes"). Namie vėl pradeda buti neramu, kur išėjus taip pat neramu. Žodžiu sakant, nebežinai ir nebeišmanai, ką pradėti ir kur dėtis.

Taigi, merginoms patartina saugotis, kad nepalikus senmergėmis. Kada pasitaiko apygerė proga, reikia pataikinti ją-ja pasinaudoti, tuomet viskas bus gerai ir gražiai.

Patyrus.

KAM BOLŠEVIKĖS KERPA PLAUKUS.

Bolševikės moterys, kad jau ir senos, yra visos nukirptais plaukais. Nežiurint to, kad apysenės moterys labai prastai išrodo su nukirptais plaukais, bolševikės kerpasi plaukus.

Del ko jos kerpasi?

Del to, kad yra nesusipratusios. Jos ilgai girdėjo jom prikišant, kad "ilgas plaukas, trumpas protas", tad jos pradėjo plaukus kirpti, manydamos gauti "ilgą protą". Bet tai yra bolševikių kvailystė. Nes "trumpas protas" paliks "trumpas" ir prie nukirptų plaukų. Taigi, pagalvokite, bolševikės.

Brooklyno Ona.

KAIP REIKIA VAIKINĄ PRISIVILIOTI.

Aukštai gerbiama Vėjų Sesute, aš labai noriu gauti vyrą, bet vis negaliu. Visi, kuriuos aš myliu, manęs nemyli. O kurių aš nemyiiu, tai tie lenda prie manęs. Aš norėčiau žinoti, kaip aš galėčiau prisivilioti vyrą, kuris man patinka?

Waterbury mergaitė.

ATSAKO VĖJŲ SESUO: Iš tamstos paklausimo matyti, kad tamstai yra lemta palikti senmergei. Kaip aš tamstai galiu patarti, kaip prisivilioti tinkamą vyrą? Jei esi gudri, tai žinai ko geri vyrai reikalauja. Daryk taip, ir gausi gerą vyrą.

SVARBI MERGINŲ SLAPTYBĖ

Tai ten Jonas ir Ona ilgą laiką kartu vaikščiojo, mylėjosi, atsidavę vienas kitam buvo. Bet aną vakarą Ona išėjo į maves su Povilu, kuris išrodo nemažai prastesnis už Joną.

Jonas rauna sau plaukus ir nebežino kas daryti. Jo Onutė palieka jį. Diove tu mano! Kas tai mergai pasidarė dabar?!

Del ko Ona išėjo su kitu, jei už kelių dienų ji vėl glaudžiasi prie Jono ir jam atsidavus?

Nagi, kvailas Joneli, ir to dar nežinai. Jinai nori "išbandyti" tavo meilę, "paerzinti" tave. Ji Povilo visai nepaiso, gali tu buti ramus. Žinok tą merginų slaptybę.

Bet ką reikia padaryti su tokia mergina? Kaip su ja išmintingas vyras turi pasielgti? Ji juk pasielgė tikrai neišmintingai, išeidama su Povilu. Su ja yra vienas iš dviejų: ar ji yra kvailiukė, ar padarius didelę didelę klaidą. Todel kartais negali buti perdaug, jei Jonas tokią Oną visiškai pamirštų ir susirastų sau kitą, kuri žino geriau, kaip išbandyti vyro meilę.

Vėjų Sesuo.

MADA IR PROTAS.

Kadaise "Sandaroje" viena mergina išsireiškė, kad esą "geriau be galvos, negu be mados". Dabar aš noriu truptį pakalbėti apie madą ir protą.

Aš manau, kad išmintingos merginos neprivalo perdaug vaikytis paskui madas. Nes perdidelis madų vaikymasi parodo, kad mergina yra menko proto. Išmintingai merginai neapsimoka pinigai mėtyti be reikalo.

Jei tu busi gera, graži, išmintinga ir draugiška, tai tave žmonės pagerbs ir vaikinai mylės, kad tu busi apsirėdžius ir paprastai. Bent aš taip patyriau.

Magdalena Senukevičiutė

"PENKIŲ MOTINA" KLYSTA.

"Vienybėje" kokia ten "Penkių Motina" rašo, kad yra labai gerai turėti daug vaikų. Esą gerai turėti jų net ir visą tuziną. Ji sako, kad tėvai savo vaiko neparduotų už jokius pinigus. Paskui jinai šako, kad vaikams yra gerai ir sveikiau eiti be vakarienės gulti ir tt.

Ta moteris, kad ir užaugino penkis vaikus, bet, matyti, ji nežino, ką kalbanti. Tik keletas dienų atgal mačiau laikraštyje, kaip viena lietuvių šeimyna buvo palikus savo vaiką šaltam ore ant gonko, norėdama jojo atsižadėti. O tokių ir panašių atsitikimų yra begalo daug. Tiek tuo keliu.

Biednai šeimynai turėti daug vaikų yra didelis prasižengimas prieš savo vaikus ir prieš pasaulį. Nes, turėdami daug vaikų, tėvai negali jų tinkamai išauklėti, tinkamai užauginti ir išmokint. Didelės šeimynos vaikai daug prikenčia ne tik augdami, bet jie turi visą gyvenimą kentėti ir užaugę, del tėvų nesusipratimo.

O vaikams nevalgiusiams eiti gulti yra labai nesveika. Tas kenkia jų sveikatai. Del to jie negali ramiai miegoti ir gerai augti. Ir dorinis išsiauklėjimas tokiuose mažėja.

Biedna šeimyna neprivalo turėti daugiau, kaip tris vaikus. Nes jei kiekviena šeimyna po tiek vaikų turėtų, tai pasaulis lengvai galėtų laikytis tam pačiam žmonijos skaičiuje, kokiam jis dabar yra; jei jau taip butų norima.

"Penkių Motina" turėtų pagalvoti ir nekalbėti tokių niekų. Aš kaip sueisiu ją asmeniškai, tai dar daugiau pasakysiu.

New Yorko Petrutė.

Mikas Petrauskas.

Dienyno nuotrupos.

(Tąsa)

Rugsėjo 19 d. Atsistatydino Lietuvos Kabinetas. Priežastis: Kopenhagos derybos su lenkais ir musiškių ten perdaug uodegos įkliuvo. Ne kiek gal jie ten paisytų Lietuvos, bet kad musų liaudis stovi sargyboje, tai dalykai "fe", — reikalaujama "rokundos sumlenios". Kabinetas griuvo, o mano nuomone — pasikeitė vietomis ir vėl viskas kaip ir tvarkje. Kabineto griuvimas buvo jiems reikalingas, nes darėsi toks upas, kad ir kariuomen. manevrai buvo atitolinti.

Rugsėjo 20 d. Šiauliuose "Kulturos" burelio veikėjų susivažiavimas. Daug buvo suvažiavime žymų asmenų, jų tarpe ir rašėjas Vienuolis, iš Anykščių. Suvažiavimas labai pasekmingas.

Rugsėjo 23 d. Kn. Trasuną, iš Letgalijos, papos įsakymu, Rygos vyskupas visai atskyrė nuo Romos bažnyčios. Rodos, tai bus ir čia lenkų intrygos. Mat, kn. Trašunas jau ir seniau reikalavimus statė, kad bajorų žemės butų dalinamos bežemiams, jos nežiuri ir Latvijos pinigus Varšavoj ar kur kitur praleidžia. Kn. Trasunas visuomet ėjo su latvių tauta, bet ne su Roma — ergo — ne su lenkais, tai tas lenkiškai-katalikiškoms užgaidoms yra labai sualteruotu ir neišrišamu disonansu. Papa, buvęs Paderewskio įnamiu Lenkijoje labai palankus lenkams. Trasunas dar reikalavo, kad nuncijus Zechini (Cekini) butų prašalintas ir iš Latvios, — nes Zecchini išvažiavo Latvijon po gavimui Kaune supuvusių kiaušinių, — tas, sakoma, ir gi Trasuno ekskomunikavimui prisidėjo. Ir ko tie musų kunigai dabojasi Romos papos. Tikyba yra tikyba ir be papos valdžios. Pasaulis dar vis nori carų ir gal del to tas prietaras laikosi.

Rugsėjo 25 d. Lietinga; lija šiltai. Iki šiam laikui parašiau keletą nedidelių dalykų.

Rugsėjo 26 d. Lietuvos Ministerių kabinetas "naujas", kedės pasikeitė. Visgi du ministeriai įėjo nauji: Karvelis (galima tikėtis tiek, kiek ir iš balandžio: vėjui plunksnos, vanagui mėsa ir...) ir Karollis.

Rugsėjo 28 d. Peržiurinėju savo nekuriuos senus rankraščius apie muzikos meną, kurie rašyti 10 metų tam atgal. Visgi rašyniuose randama daug minčių iš empiriškojų meno skleidimo patyrimų. Mano mintys visuomet buvo tokios, kad skleidus muzikos meną neutilitarį, bet tikrą peną sielai. Už tokį meną, žinoma, dėkingumo negausi iš didumos, bet gera mažuma, geriau.

Spalis 1 d. Esu Kaune, kraustau pačius reikalingiausius dalykus kelionei Amerikon. Savo knygas nuvežiau musų naman. Kitus daiktus palikau pas pp. K. Norkus.

Spalių 4 d. Išvažiavau iš Kauno linkui Berlyno ir Paryžiaus. Važiuoja kartu ir p. P. Gasiunas iš Chicagos.

Spalių 6 d. Atvažiavom Paryžiun, Francuzijon. Viskas tvarkoje. Sustojome hotelyje arti stoties St. Lazar, nes nuo šios stoties reikės važiuot Cherbourgan ir iš ten sėst laivan linkui New Yorko. Rytojaus sulaukę dairėmės po miestą ir krautuves.

Spalių 7 d. Buvome Grand Operoje. Buvo statyta opera "Herodiade", muziką parašė Massenet. Geriausi dainininkai buvo: Thill — Jono rolėje, Bordon — Panelio rolėje, Karo — Herodiados rolėje ir Kros — Salomes rolėje. Opera duota gražiai: ansamblis puikus ir orchestra, po vadovyste Ruhlmanno, gražiai skambėjo.

Spalių 8 d. Buvau teatre "Daunou" (Donu) ir klausiau operetę "Elle ere Moi". Siužetas šiai operai paimtas iš veikalo "The right man in the right place", Mark Twain'o. Muzika lengva, nesudėtinė, kurią parašė Chantier.

Spalių 9 d. Ryte buvau užėjęs pas inžinieriaus Petro Vileišio dukterį, p-nią Stulginskienę. Ji rengiasi važiuot Amerikon.

Vakare buvome operoje su p. Gasiunu. Klausėme "Thais". Atanelio rolėje buvo S. Conzinou, — labai geras baritonas. Thais buvo Berthon ir Nicias — Dubois, geras jo balsas, tik jam buvo maža vietos kur pasirodyt. Buvo ir puikus baletas.

(Bus daugiau)

LIETUVI DARBININKE, SKAITYK "SANDARĄ"

Lai PAIN-EXPELLERIS Praveja Skausmus!
Trinkite greitai taip, kad šis stebėtinas Linimentas persisunktų per odą į pat tą vietą, iš kur paeina n... ...gumai.
Pain-Expelleris palengvina kraujo sukepimą ir atsteigia normalį kraujo tekėjimą gislomis.
35c ir 70c vaistinėse. Tėmykite, kad butų Inkaro vaizbaženklis ant pakelio.
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Ranku Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju tirpima. Dusuli Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas)
Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.
Kaina 75 centai. $1 50 ir $3.00 ir 10 centu extra už persiuntima.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Tel. So. Boston 0502
Paul J. Jakmauh, M. D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Dr. J. C. Seymour
(LANDŽIUS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: nuo 9:00 val. iš ryto iki 9:00 v. vak.
381 BROADWAY,
So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 4000.

Puikus plaukai turėtų buti kiekvienos moteries pasididžiavimo turtu, bet pleiskanos ir naikinimo darbas eina ranka rankon.
Ruffles
yra pleiskanų mirtinuoju priešu.
Prižiurėkit gerai savo plaukus ir galvos odą pirm, negu tie paslaptingi parazitai pakirs plaukų šaknis, apdengs jusų galvos odą nešvariomis baltomis lupynomis, kas bus priežastimi jusų plaukų slinkimo.
Pirkite bonką Ruffles už 65c pas savo vaistininką šiandien, arba 75c tiesiog per paštą iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Tel. S. B. 2805-R.
Lietuvis Optometristas
Išegzaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PASAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

Štai Linksmi Bambino Dvynukai
Negalėjo ramiai ilsėtis per 10 mėnesių. Dabar miega ramiai ir auga riebyn. Perskaitykit žemiau pacituotą laišką ir nuspręskit nupirkti bonką Bambino savo kudikiui be jokio atidėliojimo. Šitas puikus kudikių vidurių valytojas privalo užimti žymiausią vietą kiekvienoje naminių vaistų šėputėje.
"Gerbiamieji:—
Šiuo laišku noriu jums ištarti širdingiausį ačiu už gerus vaistus, kuriuos man prisiuntėt. Per 10 mėnesių aš negalėjau ramiai primigti nei vieną naktį ir kaip greitai aplaikiau vaistus, kurious man prisiuntėt, tuojaus daviau savo kudikiams ir po to jie užmigo ir ramiai miegojo visą naktį. Aš turiu penkis kudikius ir mano nelaimei iki šiol nieko nežinojau apie šituos gerus vaistus, kuriais yra Bambino. Dar kartą tariu ačiu ir linkiu, kad šiuos vaistus naudotų visos motinos. Jie padarė stebuklus mano kudikiams ir dabar jie auga riebyn."
Mrs. W. K., New Britain, Conn.
Pareikalaukit dykai duodamo Bambino pavyzdžio ir Dr. Richterio Knygos ... Arba nusipirkite už 35c bonką Bambino iš savo vaistininko šiandien.
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts., Brooklyn, N. Y.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O. D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY,
Tarpe E ir F gatv., So. Boston.

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa
L—I—E—T—U—V—I—S
DAKTARAS (gydoligas) IR CHIRURGAS (daro operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

ADVOKATAI.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS.
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Ofiso: Calvert 5896
Buto: Gilmor 0361

Namų tel. Univ. 1463-J.
A. O. ŠALNA (SHALLNA)
LIETUVIS ADVOKATAS.
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name (antros lubos)
366 W. Broadway, So. Boston
Tel. So. Boston 3520

"ŹMONIJOS ISTORIJA"
Tai yra puikiausia paveiksluota, 500 suvirš puslapių knyga pradedanti apsakyti žmonijos gyvenimą ant žemės su pradžia jos vystymosi iš žemesnių gyvunų apsako plačiai tą šiose dienose svarbų klausimą, Evoliuciją.
Leidžia "Dirva" — kas iškalno užsiprenumeruos gaus už $2.00 (ir 25c. už persiuntimą.)
DIDŽIAUSIAS VEIKALAS UŽ TOKIUS PINIGUS!
—Prenumeratorių vardai tilps toje knygoje.—
(Reikalaukit cirkuliorio dykai, paaiškinančio apie knygą)
"GALIUNAS"
Drama iš Lietuvių pasakiškų kovų su žmogėdžiais senovės laikuose. Irgi leidžiama prenumeratos keliu, kaina dabar tik 25c. Po išspausdinimo bus 50c. ar 75c.
"DIRVOS" KNYGYNAS
3352 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, O.

Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
PRANAS J. KALINAUSKAS
381 BROADWAY,
So. Boston, Mass.
Ofiso ir gyvenimo vietos
Telefonas S. B. 0441

Vietos žinios.

IŠ KUOPOS SUSIRINKIMO.

Pereitą sekmadienį Sandaros 7 kp. turėjo metinį susirinkimą kuriame nutarta bei apkalbėta daug svarbių ir naudingų dalykų. Šiame susirinkime nauja valdyba užėmė savo vietas. Gerb. S. Jokubauskas, žymus vietos darbuotojas ir stambus "Sandaros" remėjas darbu ir pinigais, apleido savo pirmininko vietą, pasakydamas trumpą prakalbėlę ir pakviesdamas naują pirmininką užimti vietą. Nauja valdyba yra sekanti: pirm. Juodgudys, pirm. pagelb. Barevičius, sekretoriai Rasimas ir Janulevičius, kasierius Palaima, kuris jau trečią terminą palaiko tą vietą.

Reikia pasidžiaugti, kad p. Juodgudys liko išrinktas pirmininku, nes jis yra uolus Sandaros darbuotojas ir prie to žinomas kaip gabiausis vietos juokdarys lietuvių scenoje. Pirmam susirinkime pasirodė sumanus vesti susirinkimą. Todėl kaip buvęs, taip ir dabartinis bus gabus vietos Sandariečių vadas. O gerb. Barevičius, pabuvęs vice-pirmininko vietoj metus, bus taip pat gabus politikierius ir musų darbuotojas. Rasimas ir Janulevičius yra seni musų darbuotojai ir visiems gerai žinomi. Palaima visada stovėjo priešakyje So. Bostono Sandariečių.

Šiame susirinkime nutarta surengti iškilmingas apvaikščiojimas 8 metų Lietuvos nepriklausomybės. Šventė pripuola vasario 16 d., bet parankumų delei nutarta prakalbos turėti vasario 21 d. Nutarta tęsti paskaitas prelegentui Šliakui. Nutarta surengti subatos vakarą išleistuvių vakarienę buvusiam "Sandaros" Redaktoriui A. A. Tuliui ir sykiu pasveikinti naują redaktorių. Trumpai apkalbėta vietos bolševikų pakvietimas Sandariečius į debatus. Kadangi bolševikai savo pakvietime nepadavė nei temos, nei sąlygų, nei kas iš jų pusės debatuos, tai kuopa nerado reikalo daug kreipti domės į tokį laišką. Be to buvo išreikšta mintis, kad Sandariečiams butų peržemas dalykas eiti į debatus su bolševikais. Jiem patartina pasikviesti juodąjį internacionalą į debatus.

Reporteris.

SOFIJA KAZLAUSKAITĖ

Viršuj matote gabiausią So. Bostono lietuvių lošėją. Sofija yra ne tik gera lošėja, bet ir gera gagbiijetė ir Sandarietė bei lietuvaitė. Ant kiek ji yra graži, ant tiek ir maloni.

Gerb. Kazlauskaitė loš "Gyvuose Nabašninkuose" sausio 24 d., Lynn, Mass.

IŠLEISTUVIŲ VAKARIENĖ

ALT. Sandaros 7 kp. rengia "Sandaros" redaktoriui A. A. Tuliui išleistuvių vakarienę sausio 16 d., kaip 8 val. vakare, "Sandaros" svetainėj, 327 E st., Gerb. Tulys apleidžią Bostoną sausio 17 d. Sandariečiai ir jų draugai kviečiami skaitlingai atsilankyti.

Rengėjai.

PILIEČIŲ ATIDAI.

So. Bostono istorijoj lietuviai, Amerikos piliečiai, neturėjo lig šiol tokios progos panaudoti savo pilietiškas teises, kokią jie turi dabar, kuomet visiems gerai žinomas lietuvis, Dr. Juozas Seymour (Landžius), paskelbė savo kandidaturą į Bostono konselmoną, iš 6 wardo.

Todėl kiekvienas lietuvis pilietis, kuris balsuosite iš 6 wardo, atiduokite savo balsą už lietuvį kandidatą. O perskaitę šį pranešimą, nueikite į Dr. Seymour ofisą, 381 W. Broadway, So. Bostono, ir pasirašykite ant nominacijos blankos.

Dr. Seymour norima išrinkti vieton mirusio John T. Carr, už kurį lietuviai balsavo pereitą rudenį ir kuris laimėjo vietą; bet ant nelaimės jisai mirė pirm užimsiant tą vietą.

Ukėsų Draugija.

LANKĖSI SO. BOSTONE.

Praeitą subatą ir sekmadienį lankėsi So. Bostone dainininkės Kašetaitės ir gražuolė Elena Tareilaitė ("Miss Lowell") Kašetaitės buvo apsistojusios pas p. Lekį.

SUSIŽIEDAVO.

Per Naujus Metus vienoj gryčioje buvo didelis ir malonus dviejų širdžių virpėjimas. "Tu busi mano; aš busiu tavo," — du nekalti balandėliai tyliai, tyliai kalbėjosi. Tai buvo laimingas Petras Bolys ir laiminga Ieva Čižiutė. Tą dieną jiedu padarė sužieduotinę. Petras užmovė ant Ievutės pirštо už $500 deimantą ir pabučiavo į mažučius, minkštučius mergaitės pirštelius. Paskui buvo ilgas atsidusėjimas ir tt., bent taip aš manau. Jiedu sutarė apsivesti ateinančio birželio mėnesį.

Gerb. Bolys yra plačiai žinomas ir labai sekmingas biznierius. Užlaiko didelę geležinių daiktų krautuvę. Yra prasigyvenęs: turi nusiprikęs savo namus, automobilį ir tt.

P—lė Ieva Čižiutė yra viena iš populeriškiausių gabijiečių. Daugelis vyrų skaito ją gražiausia mergina So. Bostone. Žodžiu, ji yra graži, išmintinga ir gera lietuvaitė.

Dabar mes linkime šiems jaunuoliams gražiai sulaukti vestuvių dienos ir apsivedu laimingai gyventi ir džiaugtis šios žemės gyvenimu.

J. K.

PASKAITOS

ALT. Sandaros 7 kp. rengia paskaitas sekmadieny, sausio 17 d. Pradžia lygiai kaip 7:30 val. vak. Paskaitos bus "Sandaros" svetainėje. Tema: "Evoliucija; prelegentas bus gerb. V. Šliakys. Kviečiame visus atsilankyti.

Komitetas.

DAINAVO PER RADIO

Pereito panedėlio vakare dainavo per radio (WEEI) stotį garsus latvių operos dainininkas Leonard Brunwald. Darė gana gero įspudžio, ypatingai dainos rusų kalboj.

Radio Fanas.

GREIVIŠKIO LAIDOTUVĖS

Sausio 6 d. naktį pasimirė Juozas Greiviškis, vieno So. Bostono pulrumio savininkas. Jisai buvo laisvas ir gana pasiturintis žmogus. Buvo laisvas ir laisvai palaidotas — jo kunas sudegintas krimatorijoj. Pasakyta prakalba prie jo grabo prieš jį sudeginant. Velionio grabas buvo labai gražus, gėlių buvo susiusta labai daug. Velionį lydėjo į kapus apie 30 automobilių. Iš laidotuvių sugrįžę, lydėtojai turėjo gerą puotą pp. Greiviškių namuose.

MOTERŲ SUSIRINKIMAS.

Praeitą nedėldienį vietos moterys Sandarietės turėjo savo metinį susirinkimą kuriame buvo apkalbėta daug svarbių dalykų ir išrinkta nauja valdyba. Valdybon įėjo sekančios narės: pirm. O. Palubeckienė, vice-pirm. Sungailienė, rašt. M. Tribuliauskienė, prot. rašt. p-nia Ivienė, iždi. Daunienė.

Moterys nutarė turėti teatrą vasario 22 d.

Reporteris.

KAS KANALĄ DORCHESTERIO UŽLANKOJ.

Daromi planai kasti 30 pėdų kanalą Dorchesterio užlankoje iki Bostono uosto. Tam reikalui skiriama tarp $50,000,000 ir 100,000,000. Kanalas bus sujungtas su gelžkeliu ir tt.

SLAPTAI APSIVEDĖ PROF. STUART MASON

Bostono ir apielinkės lietuviams gerai žinomas Naujosios Anglijos Konservatorijos profesorius ir liaudies Simfonijos orkestros vedėjas prof. Stuart Mason, kuris dirigavo Simfonijos Orkestrai, statant Komp. Miko Petrausko Operą "Eglė Žalčių Karalienė", slaptingai apsivedė pereitą Kalėdų dieną, išvažiavęs į Me. valstiją. Jis apsivedė su garsia pianiste Miss Margaret Mason, kuri yra gavusi net tris dovanas už savo kompozicijas.

Prof. Mason visuomet yra parodęs daug prielankaus draugiškumo lietuviams.

ATSIŽYMĖJĘS BOLŠEVIKAS.

ROKUS MIZARA

Čionai matote vėliausį p. R. Mizaros atvaizdą. Šis vyras užsitarnavo medalių iš kariuomenės. Dabar jis mano gauti kitą "medalių" iš bolševikų, už redagavimą "Laisvės". Dabar jisai yra bolševikų dienraščio redaktorius ir turi labai daug ko pasakyti apie militarizmą.

Pirmiau draugas Mizara gyveno So. Bostone ir buvo žinomas kaipo "smart" vaikinas. Ši klišė skolinta iš "Rimbo", kuris plačiau apie tai aprašo.

PRANEŠIMAS.

Gabijos susirinkimas įvyks sausio 13 d., seredoj, kaip 8 val. vak., "Sandaros" svetainėje, 327 E St., Visos ir visi butinai atsilankykite, nes bus renkama nauja valdyba ir daug kitų svarbių reikalų apkalbėjimas.

Gabijos repeticijos buna kožnos pėtnyčios vakarą.

Gabijos valdyba.

Pastabos.

Dabar, kada bent koks kietgalvis nepajiegia gimnazijos baigti, tai eina į kunigus, nes tai geriausis biznis. Ana "daktaras — profesorius — kunigas Bučys nepajiegė išduoti egzagimo į penktą klesą. Marijampolėje, apleido gimnaziją, nuėjo į seminariją, išsišventino į kunigus, atvažiavo, rėdė internacijonališką "Draugą", paskui nuvažiavo papos provincijon Lietuvon ir tapo universiteto rektorium, Kaune.

Dr. Pakštas visai nematęs gimnazijos irgi profesoriauja universitete, Kaune. Beje, Pakštas ir redagavo "Draugą" po Bučiui.

Internacijonališkoje (katalikiškoje) tikyboje blogų kunigų visai nėra, nors tuli kunigai ir butų galvažudžiais-kriminalistais, kaip Macochas, Šmitas, DeLorme, Kopacz, kurių nudalyti sakramentai ir po žudystės vis yra geri. Taip sako kun. Tamas Žilinskas.

Internacionališki - tarptautiški (katalikiški) kunigai sako kad Rymas-Roma yra papos sostinė, kur papa sėdėdamas turėtų turėti abi valdžias —tikybinę ir politinę. Kitaip sakant, Roma papos ir taškas.

Butų galima sutikti su tokiu internacionališkų kunigų reikalavimu, jeigu kunigai su papomis butų Romą pasistatę. Romą įkurė Romulus 753 metuose pirm Kristaus. Papos užgriebė Romos politinę valdžią 741 metuose po Kristaus. Taigi Romos senumas jau buvo 1094 metų. Papa tiek turi teisės prie Romos, kiek lenkai prie Vilniaus. Bet Italai jau nedaleis papai atgrobti Romą, o internacijonalistai — (katalikai) ir jau neis legijonais italų mušti, kad sugrąžinus papai Romą.

Pradžioje 15to amžiaus idealistai turėjo programe padaryti katalikų bažnyčią konstitucijonailška su papa, negu papą be bažnyčios, ar bažnyčią be papos. — Lietuvos kunigai delto ir sulaužė konstituciją.

Nauja knyga

TIK IŠĖJO IŠ SPAUDOS NAUJA KNYGA
"ŽINGSNIAI",
kurioje telpa geresnės eilės ir veikalas
"Paskutinė puota".
KNYGĄ PARAŠĖ ANTANAS TULYS.
— Kaina 65 centai. —
Patartina kiekvienam perskaityti ją, ypač jauniems. Tuojau reikalaukit "Sandaroje".
"SANDARA",
327 E STREET, SO. BOSTON, MASS.

Patapk Amerikos Piliečiu!

Kiekvienas vyras ar moteris gyvenąs Massachusetts valstijoj, kurie gimę užsieniuose, privalo greičiausia kaip galima pasinaudot Amerikos Pilietybės privilegija. Mes mielu noru pagelbėsime tamstoms patapti piliečiais, patarsim apie teises, išpildysime pirmas ir antras popieras ir duosime jums knygutę "A Guide to Citizenship."

Visa tai atliksime be jokio mokesnio ar prievolės. Rašyk arba ateit į musų raštinę.

REPUBLIGAN CLUB OF MASSACHUSETTS
294 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.

PARSIDUODA PIGIAI

13 ar 14 mylių nuo Bostono. Susidedanti iš 85 akrų žemės. Jaunas sodnas, 11 kambarių stuba, 9 karvės, 1 bulius, 2 arkliai, yra vištų, kiaulių, visokių farmos mašinų. Parsiduoda labai pigei su mažu įnešimu: $2000 ar $1500. Aš galiu sumainyti ant stubos Bostone, ar apylinkėj arba ant krautuvės. Nepraleiskite šią progą. Del platesnių žinių kreipkitės pas:

A. J. KUPSTIS,
334 West Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1662 arba šaukite Bridgewater 173 Ring 11.

Flood Sq. Hardware Co.

Lietuvio geležinių daiktų krautuvė. Čia užlaikome visokius geležinius reikmenis, kas tik reikalinga prie namų. Taisome visokius įrankius, kaip tai: zamkus, raktus, piuklus, žirkles ir kitus daiktus, kas tik žmonėms reikalinga.

636 EAST BROADWAY
Arti I St., So. Boston, Mass.
J. Greiviškis ir A. Alekna,
savininkai.
Tel. S. Boston 2700 M.

Real Estate

V. P. Yankus

SANDAROS REAL ESTATĖ VEDĖJAS

"Colonial Staila" kampinis 3 šeimynų namas, su visais įtaisymais, po 5 kambarius ir "resepšin alės". Yra vieta del garadžių, gera ir graži vieta del gyvenimo. Turi but greitai parduotas, prekė $15,000 ir mažas įnešimas.

6 šeimynų naujas namas po 5 kambarius, vėliausios mados įtaisymais, gražioj vietoj, prie parko; randų gauna į metus $3,456. Prekė 27,500.

Turim namų visuose miestuose. Jei manai pirkti namą bile kokiam mieste, užeikite pas mus į ofisą, mes tamstoms parodysime daug namų iš kurių galėsite pasirinkti sau patinkamą.

SANDARA REAL ESTATE
327 E Street South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2408.

PIGIAI PARSIDUODA

puikus 14 kambarių namas, visi improvementai ir su puikiais rakandais (furniture), gražiausioj vietoj. Prekė tik $10,000 už viską.

A. IVAS,
361 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Bronis Kontrim

CONSTABLE, REAL ESTATE,
ir Visokių Apdraudimų (Insurance) Agentas
361 WEST BROADWAY
Tel. So. Boston 0605
120 MARINE ROAD
Tel. So. Boston 2483-W
SOUTH BOSTON, MASS.

D. A. Zaletskas

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS.
Ofiso antrašas:
983 CAMBRIDGE ST.,
CAMBRIDGE, MASS.
Tel. Univ. 8831
Gyvenimo antrašas:
26 DIMICK STREET,
SOMERVILLE, MASS.
Tel. Prospect 0415—M

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA

Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės.
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Lietuviška Orchestra

Grajina visokius naujausius ir linksmiausius lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Rengdami kokią pasilinksminimo pramogą reikale kriepkitės:
ALPHONSE ZVINGILAS
267 Broadway
So. Boston, Mass.

John F. Concannon Co.

GERIAUSIO TONIKO IŠDIRBYSTĖ.
Išdirbame visokios rušies geriausį toniką. Turėdami kokį parengimą reikalaukite, o gausit gerą patarnavimą ir gerą toniką
92 A STREET SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 2597-R
P. ROMANSKIS ir V. TRAKIMAVIČIUS,
Savininkai.

P. J. Akunevičius

LIETUVIS GRABORIUS.
PERSIKĖLĖ Į NAUJĄ VIETĄ.
Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą, todėl verta pas jį kreiptis.
OFISO IR GYVENIMO ANTRAŠAS:
820 E. 6-th St., So. Boston, Mass. Tel. S. B. 0183-W.